

Advocaat Geert-Jan Knoops:

‘Splits de Commissies van Toezicht op’

Advocaat Geert-Jan Knoops stelt dat de Commissies van Toezicht opgesplitst zouden moeten worden. Zaken waarin de vrijheid van gedetineerden is beperkt of ontnomen, moeten door een aparte, volstrekt onafhankelijke commissie worden behandeld. Dat volgt volgens hem uit Europees recht.

“Onlangs werd een cliënt van ons in isolatie geplaatst voor veertien dagen, wat verlengd kan worden met nogmaals die termijn. Dat is een zeer ingrijpende maatregel, want dat komt op een vrijheidsontnemende sanctie neer. Volgens rechtspraak van het Europees Hof heb je dan te maken met een vorm van sanctie. Dat is ook het geval als de vrijheid van een gedetineerde wordt ingeperkt. Bij klacht hierover zou een volkomen onafhankelijk orgaan moeten oordelen.” De andere kamer van de Commissie van Toezicht zou

volgens Knoops lichtere zaken kunnen behandelen. Beklagzaken voorbespreken met de directie van de PI, zoals nu gebruikelijk is, past evenmin bij de onafhankelijkheid die Knoops voorstaat: “Laat als Commissie van Toezicht het bespreken van zaken in het bijzijn van de directeur achterwege en volsta met de schriftelijke reactie van de directie.”

Transparante rechtspraak
Uit Europees recht (artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, EVRM) volgt volgens Knoops dat

rechtspraak transparant hoort te zijn. “De namen van de leden van de Commissie van Toezicht zouden dan ook gewoon openbaar moeten zijn”, reageert hij op het nieuws uit de vorige Bonjo dat het ministerie van Justitie deze namen niet bekend wil maken. Ook stelt Knoops dat het te overwegen is om deze kwesties voor te leggen aan het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Voor zover bekend is het nog niet voorgekomen dat gedetineerden zich tot het Hof hebben gewend. (GvdV/MvdK)

LEES VERDER OP PAGINA 12 EN 13

Wat wij willen

Bonjo's missie is verbetering van het strafrecht, betere omstandigheden in de bajes en eerlijke kansen voor (ex-) gedetineerden om een menswaardige re-integratie te kunnen realiseren.

de Bonjo verschijnt 6x per jaar
35^e jaargang
nummer 5, oktober 2025

Word voor 25,- euro per jaar
abonnee en ontvang zes keer per
jaar de Bonjo.

Wie wij zijn

Wij komen op voor de belangen van
gedetineerden en ex-gedetineerden
in Nederland.

‘Onmenselijke behandeling’ vreemdelingen

3

‘Druk opvoeren om stemmen in de bajes beter te regelen’

Wimar Jaeger, burgemeester van Zutphen, wil optrekken met zijn collega's om mobiele stembureaus in gevangenissen mogelijk te maken. “Ik spreek geregeld collega's die dit ook belangrijk vinden. We gaan samen de druk in Den Haag opvoeren. Het moet gewoon makkelijker worden om als gedetineerde te stemmen.”

De burgemeester beseft dat het bij de komende verkiezingen voor de Tweede Kamer nog op de oude, omslachtige manier gaat. “Deze verkiezingen komen eerder dan gepland, dus de voorbereidings-tijd was te kort om wetgeving te veranderen.” Dat betekent niet dat in de PI Achterhoek stil wordt gezeten. De burgemeester heeft een videoboodschap ingesproken voor de gedetineerden, waarin hij oproept te gaan stemmen. In een toelichting aan de Bonjo zegt hij: “Er zijn twee hobbels voor de gedetineerde: de eerste is dat je iemand een volmacht moet geven om voor jou te stemmen. De tweede is echter misschien nog wel een grotere hobbel: dat gedetineerden ook het belang inzien om naar de stembus te gaan.”

Informatiebijeenkomsten
Om deze hobbels zo veel mogelijk weg te nemen wordt in de PI Achterhoek op elke afdeling de videoboodschap afgespeeld die gaat over het belang en de werkwijze van stemmen, juist als je in

detentie zit. Op de afdelingen zijn ook de volmachtformulieren beschikbaar die gedetineerden kunnen invullen. De wens is om bij de gemeenteraadsverkiezingen volgend jaar informatiebijeenkomsten te organiseren die gedetineerden op vrijwillige basis kunnen bijwonen. “Daar zijn ook volmachtformulieren beschikbaar, zodat mensen die meteen kunnen invullen.” Wie niemand in de gemeente Zutphen kent om voor hem te stemmen kan terugvallen op vrijwilligers die voor gedetineerden willen stemmen. “Zelf ben ik daarvoor ook beschikbaar”, zegt Jaeger. Hij noemt het “geen optimale situatie, maar wel het beste dat we kunnen doen”. (MvdK)

Bij het ter perse gaan van dit nummer werd bekend dat in PI Ter Peel tijdens de komende verkiezingen bij wijze van proef in het openbaar gestemd kan worden.

MEER OVER DE VERKIEZINGEN OP
PAGINA 2, 4, 5, 6 EN 7

Impressie van de Bonjo Dag 2025 in Ru Paré in Amsterdam. Zie ook pagina's 14-15. Foto: Maaz Ibrahimoglu

‘Snel meer Beperkt Beveiligde Afdelingen’

15

Vrijspraak na 13 bizarre jaren

8

Strafzaak? Neem geen advocaat, neem een strafrechtadvocaat!

Bel gratis ons team van strafrechtsspecialisten: 0800-WEENING (0800-933 6464)

WEENING
STRAFRECHTADVOCATEN

strafrechtadvocaten.nl

Maastricht • Utrecht • Roermond

Lees meer op pagina 3 →

de **BONJO** colofon

Onafhankelijke krant voor het gevangeniswezen

de Bonjo is een uitgave van de vereniging Bonjo en verschijnt zes keer per jaar.

Stichting Bonjo heeft een ANBI-status, donaties zijn binnen de wettelijke voorwaarden fiscaal aftrekbaar.

Oplage: 10.000 exemplaren

Abonnementen 25,00 euro per jaar

Losse nummers 4,50 euro incl. porto.

ISSN nummer: 2352-104X

© copyright: de Bonjo

Overnemen van artikelen is alleen toegestaan na overleg met de redactie.

Reacties zijn welkom op:
info@bonjo.nl

Contactadres

Telefoon: 0800-333 44 46 (gratis)

020-665 94 20

Nieuwe Herengracht 18

1018 DP Amsterdam

info@bonjo.nl | www.bonjo.nl

Advertenties

Informatie over adverteren in deze krant kunt u inwinnen bij marion@bonjo.nl of

020-665 94 20

Nieuwe Herengracht 18

1018 DP Amsterdam

Directeur Bonjo

Bedel Bayrak

Bestuur Bonjo

Toine Bakermans

Miep van Diggelen (penningmeester)

Frans Douw

Martin Iwema

Ruud Jansen (voorzitter)

Marieke Kruihof

Hoofredactie

Martijn van der Kooij

de Bonjo wordt via de bibliotheken en de re-integratiecentra in de gevangenissen verstrekt aan alle gemiddeld 10.000 aanwezige gedetineerden.

Geldt ook voor ambtenaren werkzaam in het gevangeniswezen en de talloze medewerkers en vrijwilligers van de organisaties die aangesloten zijn bij Bonjo. Strafrechtadvocaten hebben veelal een abonnement.

Redactie

Georgina Boonman

Ronald Bos

Jaap Brandligt

Boudewijn Chorus

Jordi L'Homme

Krisz Lucke

Tjitske Perdeck

Lea Spierts

Violette Steijver van Orselen

Hans Stoker

Ger van der Veen

Bregje Veltman

Medewerkers

Ton Bastings

Arthur van der Biezen

Bianca Buzing

Frans Douw

Dave Hovenga

Fayaz Khair Khwa

Theo Knippenberg

Marion van de Laar

Dini van het Noorden

Laura Sofie van der Reijden

Wolter van der Vlist

Vormgeving

Caroline de Roy

Druk

Rodi Rotatiedruk Diemen

De volgende editie van de Bonjo verschijnt op 18 december.

Oplossing Woordzoeker van pagina 20

R A T I S S I H C E R E D E N D E

Hoogste tijd voor mobiele stembureaus in de bajes

Bijna twee jaar geleden spande Bonjo een kort geding aan tegen de staat. Dat werd niet gewonnen, maar ook niet verloren. De kortgedingrechter toonde zich gevoelig voor onze argumenten. Het ging over stemrecht in de bajes. Het werd en wordt gedetineerden moeilijk gemaakt om te stemmen. Het moment van het kort geding was te kort voor de vorige verkiezingen om nog voor die stembusgang tot een wetswijziging te komen. Ook een motie vanuit de Tweede Kamer om het stemmen gemakkelijker te maken voor gedetineerden, zat er niet meer in. Dat was voor Bonjo geen reden om bij de pakken neer te zitten. Met een delegatie togen we naar de Tweede Kamer om partijen op te roepen die handschoenen op te pakken. Vol goede moed, want een eerdere actie – toen Bonjo op omvallen stond – was succesvol geweest.

En toen kwam ons ter ore dat de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) een advies ging uitbrengen over het stemrecht in de bajes. We besloten te wachten met verdere activiteiten richting de politiek tot het advies er was. Een enkel gesprek van ondergetekende met de onderzoekers van de RSJ stemde hoopvol. De gedachte was dat een advies van de RSJ meer invloed zou hebben dan gesprekken met de vele fracties die de Tweede Kamer bevolken. Een paar maanden geleden was het zover. We hadden gehoopt dat het advies mobiele stembureaus in de bajes al bij deze verkiezingen mogelijk zou maken, zonder dat een gevangenisdirecteur dat kan tegenhouden om allerlei redenen van veiligheid en rust. We kregen niet helemaal waarop we

hadden gehoopt. Toch waren we blij met het advies, want de RSJ is voorstander van een wetswijziging om mobiele stembureaus in bajesen te realiseren.

Op 9 september besteedde het radioprogramma De Nieuws BV aandacht aan stemmen in de gevangenis. Helaas, Bonjo was niet uitgenodigd. RSJ-voorzitter Han Moraal wel, om het RSJ-advies met verve uit te dragen, zou je hopen. Dat het zelfs met de vervroegde verkiezingen van oktober mogelijk moet zijn een mobiel stembureau in elke bajes en tbs-locatie te krijgen. Helaas. Moraal vond blijkbaar ruim anderhalve maand vóór de verkiezingen al dat de tijd daarvoor te kort zou zijn. Gemiste kans.

En toch gloort er enige hoop. Die komt van een pilot in PI Ter Peel. Daar zijn ze in het gelukkige bezit van een bajescafé. Dat staat op het terrein van deze vrouwengevangenis. Daar komt een stemlokaal. Het is tot en met oktober openbaar toegankelijk. Zo wordt voldaan aan de eisen van de Kieswet. Bij het stemmen mogen gedetineerde en niet-gedeteneerde kiesgerechtigden elkaar alleen niet kruisen. Er zijn overigens weinig PI's met zo'n café, maar we kijken uit naar de resultaten van de pilot.

Met de gemeenteraadsverkiezingen van volgend jaar in zicht wordt het tijd om na te gaan hoe het verder moet. Laten we hiervoor samen met de RSJ optrekken. Gezamenlijk de Tweede Kamer overtuigen. Want de wetswijziging om mobiele stembureaus mogelijk te maken, moet er nu echt snel komen. (JB)

INHOUDSOPGAVE - DE BONJO 5-2025

- 1 'Splits de Commissies van Toezicht op' / 'Druk opvoeren om stemmen in de bajes beter te regelen'
- 2 Commentaar - Hoogste tijd voor mobiele stembureaus in de bajes
- 3 Onschuldig, toch vastgezet - Fayaz Khair Khwa
- 4 Stemmen? - Column Ton Bastings / Beklagzaak - Vrolijk? Dat kan niet kloppen
- 5 Probeer het alsnog! - Boudewijn Chorus
- 6 Wat valt er te kiezen? - Georgina Boonman, Krisz Lucke, Tjitske Perdeck, Lea Spierts
- 8 Bizarre rechtsgang van dertien jaar eindigt in vrijspraak - Arthur van der Biezen
- 9 'Gevangenen moeten kunnen dromen' - Ronald Bos
- 10 Personeelstekort leidt tot schending rechten gedetineerden - Dave Hovenga / Hoe verder met cellentekort?
- 11 'Oog blijven houden voor menswaardig strafrecht' - Tjitske Perdeck
- 12 'Stoppen is uiteindelijk een zwaktebod' - Ger van der Veen en Martijn van der Kooij
- 13 Het eigenaardige van religie in de gevangenis - The Underground Poet
- 14 Menswaardige detentie? Volop ideeën voor verbetering - verslag Bonjo dag
- 15 'Helpen om los te komen van het verleden' - netwerk Bonjo / Ingezonden: Open snel meer Beperkt Beveiligde Afdelingen
- 16 Bonjo Puzzel en Woordzoeker
- 17 Geluksvogel achter tralies - Column Dini van het Noorden / Ingezonden: Negatieve toon / Ingezonden: DVD-speler in de ban? Ga in beklag!
- 18 Sherlock Holmes en het mysterie van het negende boek - Theo Knippenberg
- 19 Verhaal: Hoe Watson het trucje leerde - Sir A. Conan Doyle / Brits gevangeniswezen balanceert op de rand van instorten
- 21 Bewaak de menselijkheid - Column Nancy Dekens
- 22 Recept: Meer met broccoli - Laura Sofie van der Reijden / Voetbal

Vreemdelingen aan het woord over hun detentie

Onschuldig, toch vastgezet

In Nederland zijn er detentiecentra waar mensen zonder verblijfspapieren worden vastgehouden. Ze staan stilletjes aan de rand van steden. Van buitenaf, en op basis van het beeld dat mensen hebben, lijken ze op gevangenen: beveiligingscamera's, geüniformeerde bewakers en uiterst strenge veiligheidscontroles. Binnen is de sfeer verrassend vergelijkbaar. Toch zijn de mensen die er opgesloten zitten geen veroordeelde misdadigers. Het enige wat hun wordt aangerekend is dat ze geen geldige verblijfsdocumenten hebben.

Fayaz Khair Khwa

Vreemdelingenbewaring', noemt de staat het. Voor ingesloten en voelt het echter als straf zonder schuld. Het zijn mensen die gevlucht zijn voor armoede, gebroken systemen en oorlogen en die nu gevangen zitten in een cyclus van onzekerheid: geen vonnis, geen garantie op vrijlating. Alleen voortdurend wachten, achter gesloten deuren.

Tien dagen alleen met niets anders dan deze muren

Critici noemen het een juridische paradox. Deportatie en detentie van ongedocumenteerden vallen niet onder het strafrecht. Beide vallen onder het administratief recht, want het niet hebben van de juiste papieren is in Nederland

(nog) niet strafbaar. De praktijk is echter anders: migranten zonder de juiste papieren kunnen maanden tot zelfs jaren worden opgesloten.

Zonder berechting

Als je in de gevangenis zit weet je tenminste nog een datum waarop je vrijkomt. Het moeilijkste voor bijna alle opgesloten mensen zonder geldige verblijfspapieren is dat ze dat niet weten. De vraag blijft: hoe kan een land als Nederland, dat zichzelf ziet als verdediger van mensenrechten, dit laten gebeuren? Onschuldige mensen worden zonder tussenkomst van de rechter opgesloten.

Contact met de buitenwereld

De meeste ingesloten ongedocumenteerden hebben contact met anderen nodig, maar de regels maken dit lastig. Tijdens het luchten – dagelijks minimaal een uur – mag slechts de helft van de

groep tegelijk naar buiten. De andere helft moet binnen op cel wachten. Daardoor ontmoeten en spreken veel mensen die vastzitten elkaar nauwelijks. De organisatie Meldpunt heeft als enige organisatie toegang tot ongedocumenteerden in de vreemdelingenbewaring in Rotterdam en is voor veel ingesloten de enige verbinding met de buitenwereld. Toch maakt dit hun lange dagen in de cel niet makkelijker. Ik ervoer dit zelf in de spreekkamer, waar mensen in de Rotterdamse vreemdelingenbewaring hun problemen met mij vertrouwelijk konden delen.

We worden slechter behandeld dan gevangenen

Na een intense veiligheidscontrole en vier zware metalen deuren, betrad ik de spreekkamer. Een dikke metalen balk scheidde mij van Abdo, die met vermoeide ogen voor me zat. "Het is heel moeilijk om hier te leven", zei hij. "Ze hebben me van alle vrijheid beroofd. Drie keer hebben ze me in isolatie geplaatst. Deze keer is het tien dagen – tien dagen alleen met niets anders dan deze muren." Hij verliet de kamer stilletjes, stap voor stap, heel traag. Terwijl ik wachtte op de volgende gedetineerde, zat ik alleen in de spreekkamer. De ruimte voelde

ook voor mij als een vorm van opsluiting. De kamer bevatte drie stoelen en een zware metalen deur met een klein kijkgat. Ik had alleen een pen en papier. De ruimte voelde krap en na slechts twintig minuten voelde ik al dat ik moeilijker kon ademen. Als het voor mij al zo zwaar was, terwijl ik wist dat ik eruit kon, hoe ondraaglijk moet het dan zijn voor Abdo of wie dan ook om langer dan tien dagen in isolatie te zitten, zonder te weten wanneer je weer zal worden vrijgelaten?

Geen medicijnen

Terwijl ik nadacht over de zwaarte van isolatie, kwam Yacin de kamer binnen en doorbrak de gespannen stilte. Hij keek me aan en zei: "Omdat ze al een uitzettingsdatum voor mij hebben vastgesteld, weigeren ze me mijn medicijnen te geven of een afspraak met de dokter te maken." Hij vertelde dat hij met één oog nog maar 5 procent zicht heeft, terwijl het andere volledig rood was en moeilijk open te houden. "Na een mislukte poging om mij terug te sturen naar Algerije, zetten ze me nu in isolatie als ik om mijn medicijnen vraag", zei hij. "Ik voel me niet langer menselijk, maar als een dier behandeld." Ik sprak meer dan een half uur met hem. Terwijl hij zijn linkeroog vasthield, deelde hij zijn lijden en talrijke pijnlijke ervaringen. Hij wilde de kamer niet verlaten; hij wilde gewoon dat

iemand luisterde. Maar ik moest doorgaan om andere ingesloten te ontmoeten. Met tegenzin beëindigde ik het gesprek. Mijn gedachten na Yacin's vertrek bleven bij één punt hangen: wat voor leven is het als zelfs de eenvoudigste menselijke handelingen, zoals iemand ontmoeten, een stem horen of woorden wisselen, je worden ontnomen? "We worden slechter behandeld dan de gevangenen in Nederland", vertelde Yacin me voordat hij de spreekkamer verliet.

Fayaz Khair Khwa is afgestudeerd aan de Erasmus Universiteit (Advanced Research in International Criminology). Hij schrijft dit artikel met medewerking van Meldpunt op persoonlijke titel.

in 't kort

- * Het is in Nederland niet strafbaar om geen geldige verblijfspapieren te hebben, toch kan dit een reden zijn om vastgezet te worden.
- * Meldpunt bezoekt als enige organisatie migranten zonder geldige papieren in de Rotterdamse vreemdelingenbewaring.
- * In dit artikel komen twee mensen aan het woord die in Rotterdam ingesloten zitten. Ze vinden hun behandeling onmenselijk.

Strafzaak? Neem geen advocaat, neem een strafrechtadvocaat!

Vrijheid van advocaatkeuze is een belangrijk recht. U bent niet verplicht zich bij te laten staan door de advocaat die u op het politiebureau bezocht heeft. Deze 'piketadvocaat' hoeft helaas geen deskundige te zijn op het gebied van strafrecht.

Sommige advocaten doen maar een paar strafzaken per jaar. Natuurlijk volstrekt onvoldoende om deskundig te worden en te blijven op strafrechtelijk gebied. Zo kan het gebeuren dat de advocaat die u bijstaat in uw strafzaak zich voornamelijk bezighoudt met familierecht. Wij vinden dit een onwenselijke situatie. Regelmatig nemen wij

zaken over van andere advocaten. Vaak zijn wij daarbij geconfronteerd met dossiers waarin men steken had laten vallen.

Ons kantoor behandelt uitsluitend strafzaken. Uw dossier wordt bij ons niet door één advocaat, maar door een team van specialisten zorgvuldig onder de loep genomen. Wij verdiepen ons voortdurend in de laatste ontwikkelingen op strafrecht gebied. Wij beseffen dat onze gedetineerde cliënten regelmatig bezocht willen worden om de voortgang van hun zaak te bespreken. Wij voldoen aan die behoefte!

Ons kantoor is betrokken bij grote strafzaken, maar of u nu verdacht wordt van fietsendiefstal of van moord; wij zien in elke zaak het belang van een goede verdediging.

Wij treden op in het hele land en doen dat ook op basis van toevoeging (pro deo). Goede rechtsbijstand hoeft dus niet duur te zijn! Neem vrijblijvend contact met ons op:

Bel gratis: 0800-WEENING (0800-933 64 64).

WEENING
STRAFRECHTADVOCATEN

TON BASTINGS

Stemmen?

Mogen 7500 stemgerechtigde gedetineerden eindelijk stemmen? Daarover ging het hoofdartikel in de laatste Bonjo. Stemmen per volmacht blijkt door allerlei regeltjes schier onmogelijk, dus rest het ‘mobiele’ stembureau. Een beladen term voor drie schotten, een collectebus en wat rode potloden. Oh ja, en een puntenslijper. Maar ook hier zijn beren op de weg, net als een karrenvracht aan gezochte problemen. Allemaal gemakkelijk op te lossen door hoofdelijk stemmen middels het opsteken der handen. Maar ja, dat gaat niet met handboeien om. Laten we het maar over het echte stemmen hebben. Dat is veel belangrijker dan al die pietluttigheden die door de overheid worden aangevoerd om gedetineerden uit te sluiten en het gevoel te geven dat ze buiten de maatschappij staan. Op wie moeten ze eigenlijk stemmen? Het is logisch dat gevangenen zich aangetrokken voelen tot partijen die ‘vrijheid’ in het vaandel voeren. Maar pas op, schijn bedriegt. De VVD wil een zwaarder gevangenisregime met hogere straffen. En de PVV heeft zelfs een criminaliteitsplan. Uitgangspunt daarvan is een

strengere aanpak. Wat dat ‘strengere’ inhoudt? Welnu, het is een soort mengvorm van Donald Trumps Alligator Alcatraz en Stalins Goelag. Alleen de krokodillen ontbreken. Lees maar even mee. Criminelen moeten in boevenpakken in het openbaar werkzaamheden verrichten. Ook eist de PVV een versobering van de gevangnissen. Geen televisies en spelcomputers meer in de cellen, maar stapelbedden. Voorts dienen criminelen de kosten van hun proces en detentie zelf te betalen. Hun gehele financiële vermogen mag hiervoor worden uitgeput. Om het cellentekort op te lossen wordt de ‘octocel’ geïntroduceerd. Met zijn achten staand slapen in de cel. Dappere Geert. De man die zijn hoofd wegdraait bij de uithongering en vernietiging van een compleet volk, spreekt ferme taal over gedetineerden in Nederland. In vergelijking met Israëlischescherpschutters bij een voedseldropping, hebben we het hier over de categorie tasjesdieven. Maar Geert heeft ook een milde kant. Je kunt je aanmelden voor een dagje naar de Efteling met hem. Helaas is de racistische topattractie ‘Monsieur Cannibale’ gesloten, maar gelukkig zijn ‘de

Witte Wieven’ er nog wel. En je kunt je door Geert met sprookjes het bos in laten sturen en vluchten in dromen. In Trouw van 3 september las ik een nieuwe term voor de gevangenis, namelijk het ‘safehouse’. Een geheime locatie in Zeist. Vanwege de luxe een doorn in het oog van Geert. Behalve normale faciliteiten zoals een toilet, een douche en een bureau, heeft het safehouse ook een bibliotheek, een recreatieruimte met keuken en een home-trainer. De celdeuren staan gewoon open en er is accurate medische verzorging. Hoewel ze het omschreef als een ‘ondergrondse bunker’, wilde Inez Weski er graag langer blijven. In Vught gebeurt nooit iets. Iedere scheet die in de PI wordt gelaten, is daarom meer dan welkom en wordt in het Brabants Dagblad breed uitgemeten. Zo meldt de krant op 15 juli: “Gevangene klimt dak op, PI Vught start onderzoek”. Via de brandtrap klom de gedetineerde op het dak, maar het personeel wist hem naar beneden te praten en hij belandde in de isoleer cel. Ik ben dus heel benieuwd naar dat onderzoek. Wat bezielde die man en wat schreeuwde hij van de daken? Ik denk dat ik het al weet: “Stem niet op de PVV!”

BEKLAGZAKEN

Vrolijk? Dat kan niet kloppen

Een patiënt kreeg bij de Oostvaarderskliniek in november vier urinecontroles kort na elkaar. Allemaal negatief. Bij de vierde was al bekend dat de eerste negatief was. De reden dat hij toch een vierde controle had gekregen was dat het verhaal de ronde deed dat er drugs in de inrichting aanwezig waren. De man die de controles onderging was bekend met verdovende middelen. Dat wisten ze bij de inrichting. Dus werd er naar hem gewezen. Zeker toen hij opvallend vrolijk gedrag vertoonde. Vrolijk zijn, dat kon niet kloppen en dus moest hij opdraven voor urinecontroles. De patiënt in kwestie vond het allemaal wat overdreven en ging in beklag. De directie betoogde tijdens de beklagzitting dat het gedrag dat hij vertoonde als risico werd aangemerkt. Klager stelde zich op het standpunt dat de redenen voor die controles hem niet zijn meegedeeld. Hij vond

ook dat de genoemde signalen onvoldoende zijn. Bovendien vroeg hij zich af of vrolijkheid überhaupt wel een geldige reden is. Hij vond de frequentie ook disproportioneel. Het levert druk op de persoonlijke levenssfeer. De beklagcommissie was met de regelgever van mening dat het hoofd van de instelling als dat nodig is een patiënt een urineonderzoek kan laten ondergaan. Dat kan zeker als er een vermoeden bestaat van de aanwezigheid en het gebruik van drugs. Dat moet dan wel worden uitgelegd. In dit geval oordeelde de beklagcommissie dat er sprake was van disproportionaliteit. Het was de commissie niet duidelijk geworden waarom juist deze man op de korrel werd genomen. Dit temeer omdat hij sinds januari 2024 geen positieve test had gehad. De klager kreeg gelijk. De directie gaat in beroep bij de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ).

Wij vechten voor
jouw vrijheid,
altijd!

Persoonlijk, resultaatgericht en altijd goed bereikbaar. Dat zijn wij. Bij ons kunt u de best mogelijke juridische bijstand verwachten op het gebied van het strafrecht. Onze advocaten hebben zo hun eigen expertises: van levensdelicten tot een snelheidsovertreding. Wij hebben alles in huis.

Spoednummers:
Fabian (06-14 37 28 97)
Maarten (06- 40 38 14 40)
Jill (06- 19 52 96 66)

Sra. mr. H. Feenstra habla Español sobre el derecho penal.
Mr. Demirer Türkçe biliyor ve size yardımcı olabilir

ADVOCATENKANTOOR
SICCAMA

T +31(0)20 237 19 30 M +31 6 14 37 28 97 W advocatenkantoorsiccama.nl

Mr. Fabian D.W. Siccama
Advocaat - Partner

Mr. Maarten Kuipers
Advocaat - Partner

Mw. mr. Jill Leyten
Advocaat

Mw. mr. Heleen M. Feenstra
Advocaat

Mw. mr. Demi M. Moes
Advocaat

mr. Anil M. Demirer
Advocaat

Mw. mr. Dionne R. Backers
Advocaat

Mw. Mr. Megan D. Jansen
Advocaat

Mw. Mr. Tess T.H.M. Bruers
Advocaat

Mw. Noëlle M. Korver
Juridisch medewerker

Mr. Ties F. Ormel
Juridisch medewerker

Mw. Mr. Nienke Boer
Juridisch medewerker

Probeer het alsnog!

Boudewijn Chorus

The advertisement features a dark blue header with white text stating "RUIM 35 JAAR DESKUNDIGE JURIDISCHE BIJSTAND". Below this, a lighter blue section contains the firm's name "ADVOCATENKANTOOR VAN DER BIEZEN" in large white letters. The bottom left has a light grey background with the slogan "ERVAREN - SCHERP - GEDREVEN - 'OOK PRO-DEO'" in bold black font, followed by contact details: "Tel: 073 610 20 05, GSM: 06 53 37 07 93" and "Stationsweg 6, 5211 TW 's-Hertogenbosch, E-mail: info@vanderbiezenadvocaat.nl". A small logo consisting of a stylized 'V' over a 'B' is centered at the bottom. On the right side, there is a photograph of a brick wall with a gold-colored plaque that reads "Van der Biezen — Advocaten —".

De Bonjo Kieswijzer

Wat valt er te kiezen?

Op 29 oktober vinden de vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer plaats. Gedetineerden mogen ook stemmen. Waar staan de politieke partijen voor? Dat lees je in de Bonjo Kieswijzer. Deze is met grote zorgvuldigheid samengesteld op basis van informatie in partijprogramma's en op websites van politieke partijen. Deze kieswijzer behandelt de programma's van alle partijen die in de peilingen op minstens een zetel staan. De informatie is zo neutraal mogelijk opgeschreven. De partijen staan in willekeurige volgorde vermeld. Bijzondere aandacht is er voor plannen met betrekking tot detentie en strafrecht.

Georgina Boonman, Krisz Lucke, Tjitske Perdeck, Lea Spierts

D66 (Democraten 66)

(9 zetels)

Lijsttrekker: Rob Jetten

D66

D66 is een sociaal-liberale partij. De partij streeft naar vooruitgang en baseert zich op vijf uitgangspunten om die te realiseren: nieuwe steden, onderwijs op maat, betaalbare en groene energie van eigen bodem, een slimmere economie en de gezondste generatie ooit. D66 wil investeren in expertise bij de politie rondom zeden, femicide, cybercriminaliteit en criminele geldstromen. Ook wil de partij georganiseerde drugs-criminaliteit harder aanpakken. Daarnaast wil D66 langere taakstraffen en elektronische detentie mogelijk maken, zodat er minder korte detenties zijn. Dit moet bijdragen aan een betere terugkeer in de samenleving en tegelijkertijd het cellentekort verminderen, waardoor zwaarder gestraften hun straf volledig kunnen uitzitten.

ChristenUnie

(3 zetels)

Lijsttrekker: Mirjam Bikker

**Christen
Unie**

De ChristenUnie (CU) is een centrumpartij die zichzelf profileert als sociaal-christelijk. De partij hecht veel waarde aan het gezin en is dan ook tegen het beperken van gezinshereniging. Verder staat de partij voor asiel- en migratiebeleid met maatwerk, humane opvang en een eerlijke verdeling van vluchtelingen over regio's. Op gebieden als abortus, euthanasie en drugsbeleid hangt de CU conservatieve en christelijke standpunten aan. Verder wil de partij sterk inzetten op duurzaamheid en groene energie en wil ze de complexiteit van overheidsregels verminderen, terwijl de verzorgingsstaat behouden moet blijven. Met betrekking tot het gevangeniswezen gelooft de ChristenUnie dat meer focus zou moeten liggen op resocialisatie en nazorg, zodat minder gedetineerden terugvallen in de criminaliteit na hun detentie.

NSC (Nieuw Sociaal Contract)

(19 zetels)

(nam deel aan kabinet-Schoof)

Lijsttrekker: Eddy van Hijum

nsc

NSC is een relatief nieuwe partij, die in 2023 is opgericht door oud-CDA'er Pieter Omtzigt. De partij wordt doorgaans omschreven als gematigd conservatief en wordt centrum/centrum-rechts op het politieke spectrum geplaatst. De partij focust in haar verkiezingsprogramma op bestaanszekerheid en een weerbare samenleving. Essentieel zijn volgens NSC betaalbare woningen, een eerlijk inkomen en een betrouwbare overheid. De partij wil daarnaast een streng en realistisch asielbeleid. Ze streeft naar minder privileges voor kennis-migranten, minder Engelstalige opleidingen en een asiel-systeem met snelle procedures en opvang in de regio. Op het vlak van justitie wil de partij meer investeren in politie en justitie en elektronische thuisdetentie bij lichte vergrijpen bevorderen. Tot slot wil de partij dat de georganiseerde misdaad hard wordt aangepakt.

SGP (Staatkundig Gereformeerde Partij)

(3 zetels)

Lijsttrekker: Chris Stoffer

SGP

De SGP is een partij die zich baseert op christelijke tradities. De SGP beoogt de zorg voor kwetsbaren, een veilige thuissituatie met een traditioneel huwelijk, het versterken van gezinswaarden, een gezond financieel bestaan voor elk huishouden en een veilige samenleving. Om dat laatste te waarborgen wil de partij investeren in defensie, politie en justitie. Het gezag moet daarbij zichtbaarder worden. De SGP pleit daarnaast voor strengere straffen in het algemeen en in het bijzonder bij herhaling, waarbij taakstraffen en voorwaardelijke straffen niet mogelijk zijn. De SGP ziet het als een Bijbelse opdracht om het Joodse volk te steunen en te beschermen en steunt Israël daarom in zijn conflict met de Palestijnen. De partij wil Israël daarbij aansporen om de menselijkheid in Gaza te bewaren en een hongersnood te voorkomen.

SP (Socialistische Partij)

(5 zetels)

Lijsttrekker: Jimmy Dijk

SP.

De SP heeft wortels in het maoïsme en communisme, maar wordt tegenwoordig als een klassieke linkse partij gezien. De partij is voorstander van het bindend en correctief referendum en wil een constitutioneel hof dat wetten kan toetsen aan de Grondwet. Op economisch gebied pleit de SP ervoor dat niet alleen bestuurders en aandeelhouders, maar ook alle medewerkers recht hebben op een deel van de winst. Daarnaast moeten werknemers meer inspraak krijgen in de besluitvorming binnen bedrijven. De partij wil dat hogere inkomens meer belasting betalen en lagere inkomens juist minder. Klimaat en milieu staan hoog op de agenda van de SP: subsidies aan fossiele energiebedrijven wil de partij zo snel mogelijk stopzetten en ze wil investeren in het openbaar vervoer. Op het gebied van detentie legt de SP de nadruk op re-integratie en preventie van recidive.

DE PREE ADVOCATUUR

DÉ SPECIALIST IN MOORDZAKEN

Een greep uit (bekende) moordzaken van De Pree Advocatuur:

Liquidatieproces Eris (vrijspraak voor de liquidatie)
Liquidatieproces Marengo (hoger beroep loopt nog)
De drugsmoord in Bergen aan Zee (vrijspraak)
De moord op Gosia (lagere straf in hoger beroep)
De (zelf)moord op Freddy Jansen (vrijspraak)
De moord op eigen vader: Mike Goedhart (jeugdstrafrecht)
De kliko-moord (lagere straf in hoger beroep)

Moord binnen drugsircuit in Arnhem (hoger beroep loopt nog)
De kettingzaakmoord (slechts 11 jaar)
Kloostermoord Onze Lieve Vrouwen (hoger beroep loopt nog)
De Friese weilandmoord (ondanks grote twijfel veroordeeld)
Moord op Buitenring in Hoensbroek (loopt nog)
Eerwraak moord Apeldoorn (hoger beroep loopt nog)
De Snapchat-moord (loopt nog)

VOLT

(2 zetels)

Lijsttrekker: Laurens Dassen

Volt profileert zich als een progressieve, linksgeoriënteerde partij die Europese samenwerking van groot belang acht. Zo pleit de partij voor de oprichting van een Europees leger. Onder het motto ‘Doe iets nieuws’ wil Volt een vernieuwende koers inslaan, met een sterke focus op het tegengaan van klimaatverandering. Vervuilende bedrijven moeten volgens de partij meer betalen en fossiele brandstoffen moeten verdwijnen, zodat Nederland in 2040 klimaatneutraal is. Daarnaast streeft Volt naar de invoering van een basisinkomen voor iedereen en pleit ze voor een Europees technologiefonds om te investeren in innovatieve technologieën binnen een toekomstig ‘Silicon Europa’. Ook wil Volt extra middelen vrijmaken voor kunst en cultuur. Op het internationale toneel stelt de partij dat in Gaza sprake is van genocide, wat volgens Volt voortkomt uit het feit dat mensenrechten wereldwijd een steeds minder centrale rol spelen. Binnen Nederland wil Volt de veiligheid versterken door te investeren in een betere inzet en opleiding van de politie.

PvdD (Partij van de Dieren)

(3 zetels)

Lijsttrekker: Esther Ouwehand

Het hoofdthema van deze partij is het streven naar een dier- en milieuvriendelijker beleid. De partij heeft echter ook standpunten gericht op onderwerpen als economie, cultuur, gezondheid, welzijn en milieu. Naar eigen zeggen is de partij links noch rechts, maar in de praktijk wordt de PvdD meestal links op het politieke spectrum geplaatst. Belangrijke kernpunten van de partij zijn het stoppen met de intensieve veehouderij, een transitie naar duurzame energie en bestaanszekerheid. Om de mens en de natuur te beschermen en de aarde leefbaar te houden voor nu en in de toekomst, is het volgens de partij van belang om duurzaam beleid te voeren, in plaats van te focussen op groei en winst. Op sociaal vlak streeft de partij naar een gelijke toegang tot zorg en onderwijs, kortere werkweken en de invoering van een basisinkomen.

DENK

(3 zetels)

Lijsttrekker: Stephan van Baarle

DENK wordt op het politieke spectrum centrum-links geplaatst. De partij hecht grote waarde aan diversiteit en zet zich actief in om racisme te bestrijden, onder andere door het instellen van een Autoriteit Racismebestrijding. Nederland moet volgens DENK Palestina als staat erkennen, met Jeruzalem als onverdeelde hoofdstad. Ook moet Nederland stoppen met alle vormen van militaire samenwerking met Israël. Op sociaal-economisch gebied wil de partij de basisbeurs verhogen, vaste arbeidscontracten in plaats van flexibele contracten opnieuw de norm maken en extra middelen inzetten voor onderwijsachterstanden. De partij wil grote vervuilers meer energiebelasting laten betalen en investeren in betaalbaar openbaar vervoer. In de zorg pleit de partij voor afschaffing van het eigen risico en investering in de ouderenzorg. Op het gebied van criminaliteit wil DENK voornamelijk inzetten op preventie bij jongeren en het breder inzetten van wijkagenten.

Forum voor Democratie (FVD)

(3 zetels)

Lijsttrekker: Lidewij de Vos.

FVD wordt doorgaans gezien als een partij die zich aan de uiterste rechterkant van het politieke spectrum bevindt. De partij pleit voor meer directe democratie door middel van een bindend referendum en streeft naar een Nexit: het vertrek van Nederland uit de Europese Unie. Het immigratiebeleid van de partij is strikt, met een naturalisatie- en asielstop van minstens tien jaar. Daarnaast wil FVD fors bezuinigen op de publieke omroep en verzet de partij zich tegen positieve discriminatie, het Klimaatakkoord en excuses voor het slavernijverleden. Op het gebied van criminaliteit pleit de partij voor meer politie op straat en een zwaardere aanpak van ernstige criminaliteit. Ook vindt FVD dat het OM in beginsel alle misdrijven in behandeling moet nemen.

BBB (BoerBurgerBeweging)

(8 zetels)

(neemt deel aan kabinet-Schoof)

Lijsttrekker: Caroline van der Plas

De BBB ontstond kort na de start van de boerenprotesten tegen het strengere stikstofbeleid en profileert zich als ‘de stem van het platteland’. De partij wordt doorgaans gekarakteriseerd als centrum-rechts en conservatief, met een sterke nadruk op de belangen van boeren, het platteland en de ‘gewone burger’. De essentie van het BBB-verkiezingsprogramma is het creëren van een ‘Noaberstaat’, waarin de menselijke maat centraal staat en de overheid een betrouwbare, dienstbare buurman is die oog heeft voor welvaart en welzijn. De partij kijkt kritisch tegen migratie aan en streeft naar een drastische beperking van de asielinstroom. Verder wil BBB de strafmaten aanscherpen met minimumstraffen voor ernstige misdrijven, waarbij taakstraffen bij zware gewelds- en zedenmisdrijven worden afgeschaft. In april 2025 diende de partij een motie in om te voorkomen dat gedetineerden door het capaciteitstekort in de gevangenissen twee weken voor het einde van hun straf vrijkomen; deze werd verworpen.

VVD

(Volkspartij voor Vrijheid en Democratie)

(24 zetels)

(neemt deel aan kabinet-Schoof)

Lijsttrekker: Dilan Yeşilgöz-Zegerius.

De VVD wordt doorgaans gezien als een centrum-rechtse en liberaal-conservatieve partij. De partij besteedt in haar verkiezingsprogramma veel aandacht aan de werkende Nederlander, bijvoorbeeld met het voornemen om de belastingen voor ondernemers te verlagen. Ook de veiligheid staat hoog op de agenda, onder andere door investeringen in de nationale politie. Daarnaast wil de VVD flink investeren in defensie en wil de partij meer Europese samenwerking. De partij wil bezuinigen op sociale zekerheid, zorg en de ambtenarij. Zo moet de pensioenleeftijd omhoog en wordt het basispakket verkleind. Vluchtelingen moeten volgens de VVD alleen nog op uitnodiging van de overheid Nederland binnen kunnen komen. Met betrekking tot het gevangeniswezen wil de VVD meer gevangenis (her)openen en strenger controleren op contrabande. Ook wil het de inzet van strafbeschikkingen bij lichte strafbare feiten verruimen om capaciteitstekorten tegen te gaan.

CDA (Christen-Democratisch Appèl)

(5 zetels)

Lijsttrekker: Henri Bontenbal

Het CDA is een behoudende christendemocratische partij in het centrum van het politieke spectrum. Het CDA profileert zich als een partij die verantwoordelijkheid, fatsoen en vertrouwen centraal stelt om Nederland vooruit te helpen. Het CDA-verkiezingsprogramma richt zich op drie hoofdlijnen: de politiek moet orde op zaken stellen (denk aan wonen, migratie en zorg), investeren in een toekomstgerichte economie (met aandacht voor innovatie en ondernemerschap) en bouwen aan een betrokken samenleving. De partij beoogt een land met minder regels en meer saamhorigheid. Het CDA wil controle op migratie en een strenger asielbeleid. De partij pleit tevens voor doorgang van humanitaire hulp naar Gaza. Op het terrein van justitie pleit het CDA voor een harde aanpak van zware georganiseerde criminaliteit en drugs, investeringen in extra celcapaciteit en meer mogelijkheden om ‘slimmer’ te straffen (denk aan een enkelband als volwaardige straf).

GroenLinks-PvdA

(GroenLinks-Partij van de Arbeid)

(25 zetels)

Lijsttrekker: Frans Timmermans

GroenLinks-PvdA is een progressieve linkse partij. Het verkiezingsprogramma Tijd voor solidariteit richt zich op de bouw van een ‘Nieuwe Verzorgingsstaat’. Kernpunten zijn: betaalbare woningen voor iedereen, een groene toekomst, eerlijke lonen en sterke publieke voorzieningen. Op het gebied van migratie streeft de partij naar een gematigde groei, waardoor recht kan worden gedaan aan wat migratie betekent voor ruimte, volkshuisvesting, zorg en onderwijs. Daarbij pleit de partij voor een efficiënt en humaan asielbeleid, met snelle procedures, integratie van nieuwkomers en de aanpak van overlast. Wat justitie betreft, wil de partij bij kortdurende gevangenisstraffen waar mogelijk gebruikmaken van alternatieven zoals taakstraffen, elektronische detentie en andere herstelgerichte interventies. Tot slot neemt de partij een krachtig standpunt in over de situatie in Gaza. De partij stelt dat de regering-Netanyahu oorlogsmisdaden pleegt in Gaza en spreekt van genocidaal geweld. PvdA-GroenLinks wil dat er een einde komt aan de ‘illegale Israëlische bezetting’ en vindt dat Nederland de Palestijnse staat moet erkennen.

PVV (Partij voor de Vrijheid)

(37 zetels)

(nam deel aan kabinet-Schoof)

Lijsttrekker: Geert Wilders

De PVV is een partij met zowel radicaal-rechtse als linkse standpunten. De partij heeft slechts een lid - Geert Wilders - en werd ooit opgericht om ‘Nederland te beschermen tegen de islamisering’. De PVV heeft een 10-puntenplan opgesteld. Veel van deze punten houden verband met asiel. Zo wil de PVV de grenzen sluiten voor asielzoekers, het leger inzetten voor grensbewaking, Syriërs laten terugkeren naar veilige gebieden en gezinshereniging stoppen. Daarnaast wil de partij het dagelijks leven weer betaalbaarder maken door onder andere woningen, energierekeningen en boodschappen betaalbaarder te maken. Ten aanzien van het strafrecht pleit de PVV voor ingrijpende veranderingen. Zo wil de partij strenger straffen, tbs en het beklagrecht van gedetineerden afschaffen en meerpersoonscellen de norm maken. Daarnaast wil de PVV streng optreden tegen antisemitisme en leuzen als From the river to the sea strafbaar stellen.

JA21 (Juiste Antwoord 2021)

(1 zetel)

Lijsttrekker: Joost Eerdmans

JA21 noemt zichzelf een ‘conservatief-liberale’ partij, maar wordt ook wel op de uiterst rechtse flank geplaatst. De partij is opgericht door twee voormalige FVD-Kamerleden. De partij staat naar eigen zeggen voor een beperkte rol voor de overheid, lagere belastingen en meer onafhankelijkheid van de Europese Unie. In het conceptverkiezingsprogramma 2025-2029 draait het om drie centrale pijlers: migratievermindering, veiligheid en welvaart. De migratievermindering zou gerealiseerd moeten worden door onder andere intensieve grensbewaking, actieve uitzettingen en het strafbaar stellen van illegaliteit. Dat migratiebeleid zou ook moeten bijdragen aan de veiligheid, aangezien de partij onder meer migratie verantwoordelijk houdt voor toenemende onveiligheid en ondermijning. Ook wil de partij meer blauw op straat en criminaliteit harder bestraffen. Lagere belastingen en een herziening van het toeslagenstelsel zijn enkele voorstellen die tot meer welvaart zouden moeten leiden. Specifiek met betrekking tot het gevangeniswezen wil JA21 de leefomstandigheden sober houden en strenger controleren en reageren op de handel in contrabande.

Gerechtelijke dwaling op het nippertje voorkomen

Bizarre rechtsgang van dertien jaar eindigt in vrijspraak

Sinds zijn beëdiging in mei 1988, ruim 37 jaar geleden, heeft strafrechtadvocaat Arthur van der Biezen nog nooit zo'n bizar verlopen rechtszaak meegemaakt als die waarover hij hieronder schrijft. Het gerechtshof heeft een ernstige gerechtelijke dwaling op het nippertje kunnen voorkomen.

Arthur van der Biezen

In mei 2012 vindt een schietpartij plaats. Daarbij raken twee mensen zwaargewond. De slachtoffers doen aangifte van een poging tot moord en/of poging tot doodslag. Binnen twee minuten na de schietpartij worden nog geen kilometer van de plaats delict vier mannen aangehouden, onder wie mijn cliënt. De aangevers verklaren dat zij werden beschoten door vier tot vijf personen die allen een vuurwapen in handen hadden. Ze schetsen tegenover de politie een ongekend wildwestverhaal. Kort voor deze vermeende aanslag zou mijn cliënt vanuit een auto bedreigingen hebben geuit.

Loop wapen nog heet

Uit technisch onderzoek bleek al snel dat in de buurt van de beschoten woning een machinegeweer was gevonden met DNA van de schutter erop, de loop was nog heet. Alle aangetroffen hulzen en kogeldelen waren met dit wapen vershoten. De feitelijke schutter werd kort na het schietincident elders gepakt en uiteindelijk tot vijftien jaar veroordeeld.

Eind goed al goed?

Mijn cliënt ontvangt uiteindelijk van de officier van justitie een sepotbrief waarin het volgende te lezen valt: "(...) naar mijn mening is sprake geweest van slechts één schutter en slechts één wapen. Het forensisch-technisch onderzoek laat geen enkele ruimte voor

enige andere uitleg en steunbewijs voor vermeende betrokkenheid van anderen ontbreekt."

Grote verbazing

De aangevers leggen zich niet neer bij het gegeven sepot en dwingen via een artikel 12 SV-procedure vervolging af. De advocaat-generaal (AG) van het hof besluit tot afwijzing wegens gebrek aan bewijs. Tot grote verbazing oordeelt het hof anders en beslist dat de zaak tegen cliënt heropend moet worden en dat cliënt vervolgd moet worden.

De aangevers schetsen tegenover de politie een ongekend wildwestverhaal

Op de zitting van de rechtbank te Breda in april 2022, inmiddels tien jaar na het schietincident, stelt de officier van justitie dat mijn cliënt moet worden vrijgesproken, omdat verklaringen sterk wisselen en niet stroken met het aangetroffen technische bewijs. Volgens de officier is evident sprake van één schutter. Wel acht de officier van justitie bewezen dat cliënt bedreigingen zou hebben geuit en eist daarvoor een gevangenisstraf voor de duur van 37 dagen.

Ondanks dat het Openbaar

Ministerie een sepot vroeg, de AG géén bewijs zag in de artikel 12-procedure en de officier bij de rechtbank om vrijspraak vroeg, veroordeelt de rechtbank van Breda cliënt alsnog tot acht jaar gevangenisstraf voor het 'medeplegen van een poging tot moord'. Cliënts wereld stort compleet in.

In beroep

Uiteraard ging cliënt tegen het vonnis direct in hoger beroep, dat na het horen van enkele getuigen pas in augustus 2025 werd behandeld. Aangezien tot aan deze zitting, zowel de officier van justitie als ook de AG de mening waren toegedaan dat voor betrokkenheid van cliënt bij het bewuste schietincident geen wettig en overtuigend bewijs aanwezig was, had cliënt nog hoop dat ook de AG bij het hof deze mening zou delen en zou vragen om vrijspraak. Die hoop bleek ijdel, want in het requisitoir deed de AG er zelfs een schepje bovenop door tien jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf tegen cliënt te eisen, omdat ze de aangevers gewoon geloofwaardig vond en hen volledig volgde in hun (valse) verklaringen. Na dertien jaar een eis poneren van tien jaar, terwijl al je collega's om vrijspraak hebben gevraagd? Ronduit bizar!

Oordeel Hof

Het gerechtshof in Den Bosch oordeelt op 11 september 2025 als volgt: "Aangevers hebben

verklaard dat cliënt gezegd zou hebben 'wij zijn nog niet klaar met jou' en dat zij later hebben toegevoegd 'ik maak je dood', waarbij tevens wapens getoond zouden zijn. Het Hof acht dit, gezien de inconsistenties ongehoordwaardig en spreekt cliënt vrij van bedreiging.

Deze rechtsgang had zo nooit mogen verlopen

Vrijspraak

Omtrent het schietincident, na de eis van tien jaar, oordeelt het hof dat: "(...) naast de verklaringen van aangevers, er geen enkel bewijsmiddel voorhanden is waaruit volgt dat de verdachte een wezenlijke bijdrage heeft geleverd aan de poging tot moord dan wel poging tot doodslag jegens aangevers (...) Er is zelfs geen enkel bewijsmiddel voorhanden op grond waarvan met voldoende mate van zekerheid kan worden gesteld dat de verdachte in de directe nabijheid van de locatie waar het schietincident heeft plaatsgevonden, is geweest (...) Het hof heeft derhalve op grond van het procesdossier niet de overtuiging bekomen dat de

verdachte is aan te merken als medepleger en spreekt derhalve verdachte integraal vrij."

Hel

Voor cliënt is deze rechtsgang een hel geweest van dertien jaar onzekerheid (waarbij hij ook enkele maanden vastzat). Daardoor is hij ernstig mentaal beschadigd. Ik ben blij met de behaalde vrijspraak, maar deze rechtsgang had zo nooit mogen verlopen en is zonder meer als 'onmenselijk' te betitelen.

Mr. Arthur van der Biezen is strafrechtadvocaat te 's-Hertogenbosch.

in 't kort

- * Advocaat Arthur van der Biezen schetst de meest bizarre zaak in zijn lange carrière.
- * Alles wijst op de onschuld van zijn cliënt, maar de rechter gaat daar niet in mee.
- * In beroep wordt de strafeis nog eens verzwaaard.
- * Na dertien jaar onzekerheid, voorkomt het hof op het nippertje een veroordeling.

• Alle strafzaken
• TBS/PIJ-zaken
• Jeugdstrafzaken
• Zorgmachtiging (Wvggz)

VAN KEULEN & DIRKZWAGER
ADVOCATEN

Tolstraat 125 II
1074 VJ Amsterdam
www.vankeulendirkzwager.nl

Mr. Mens
06-23903295

Mr. Dirkzwager
06-33003848

Mr. van Keulen
06-40279383

Mr. Kuipers
06-17001658

Mr. de Wit
06-16018526

Directielid Leen Muylkens over kleinschalige detentie

‘Gevangenen moeten kunnen dromen’

Leen Muylkens vertelt met veel enthousiasme en overtuigingskracht over de Vlaamse transitiehuizen tijdens een bijeenkomst over mensgerichte detentie in Den Haag. Zo’n transitiehuis is een kleinschalige woonvoorziening waar gedetineerden werken aan hun re-integratie in de vrije samenleving. Muylkens zit in de directie van transitiehuizen en schreef ook een boek over deze aanpak van het laatste deel van de opgelegde straf.

Ronald Bos

Leen Muylkens, directielid van Vlaamse transitiehuizen

Opvallend in de Vlaamse transitiehuizen is dat de bewoners geen gevangenen of gedetineerden worden genoemd maar deelnemers, omdat ze actief deelnemen aan het transitiehuis en hun eigen traject van terugkeer moeten bepalen. Ook de directie van een transitiehuis heet trouwens anders, het is een team onder leiding van een coördinator. Een transitiehuis is een unieke kans op herstel, doordat alles samen met de deelnemers wordt aangepakt, luidt de boodschap van Muylkens tijdens de bijeenkomst in september in Den Haag, georganiseerd door de stichting Restorative Justice Nederland. Het grote verschil met gevangenis is dat er in de transitiehuizen geen sancties en zo weinig mogelijk regels zijn. Hoe is dat mogelijk?

Geen sancties en zo min mogelijk regels

Radicaal anders

Muylkens is van huis uit psycholoog. Ze vertelt dat een traditionele strafgevangenis ‘ontmenselijkend’ is, omdat de gevangenen geen eigen verantwoordelijkheid meer hebben. Dat maakt mensen hulpeloos en de overgang naar de vrije samenleving bijzonder moeilijk, ook na korte straffen. Kleinschalige detentie helpt dat op te lossen door een radicaal andere aanpak. In haar boek schrijft Muylkens dat de eerste uren en dagen voor de deelnemers vaak een cultuurschok zijn. Ze zijn overdonderd. “Vrij mogen rondlopen in het huis. Koffie nemen wanneer je daar zin in hebt. Dagelijks kunnen douchen. Je eigen kamer hebben. In alle privacy naar de wc kunnen gaan. Je raam kunnen openzetten. Naar

de winkel gaan. Een gsm hebben. Je haar laten knippen...” Het is enorm ingrijpend om de verloren vrijheid terug te verdienen en dat gaat voor de een sneller dan voor de ander. Die verhalen beschrijft de psycholoog ook in haar boek.

Overgangsplek

De deelnemers zijn niet vrij om het huis zomaar in en uit te wandelen, hun straf is nog niet voorbij. Ze kunnen het transitiehuis alleen verlaten onder begeleiding of op vooraf afgesproken momenten, met een duidelijk doel en een begin- en eindtijdstip. Bijvoorbeeld om te gaan werken, een opleiding te volgen, te gaan sporten of familie te bezoeken. Zoals in een normaal leven. Het transitiehuis is dan ook een overgangsplek tussen de gevangenis en een volgende stap richting vrijheid. In haar boek schrijft Muylkens over haar werk en de aanpak in de transitiehuizen. Ook beschrijft ze haar ervaringen met zes mannen in het transitiehuis: “Zij zijn de hoofdrolspelers in dit boek. Zij zijn mijn handlangers, mijn partners in

Foto: Ronald Bos

crime. Mede dankzij hen was het transitiehuis een plek van hoop, vertrouwen en respect.”

Thuis

Het is een andere manier van werken, een radicale ‘mindswitch’ zoals Muylkens zegt. Een voorbeeld: in plaats van sancties bij te laat komen is er een beloning bij goed gedrag, bij geregeld op tijd komen. Om ervoor te zorgen dat de deelnemers, die meestal afkomstig

zijn uit een streng gevangenisregime, deze benadering begrijpen en kunnen toepassen, is intensieve begeleiding hard nodig. De deelnemers worden vooraf geselecteerd door de betrokken diensten. Het gaat om langgestraften met een maximum van achttien maanden. Zedendelinquenten of mensen die veroordeeld zijn voor terrorisme kunnen niet deelnemen aan het programma. Ook wordt gescreend op vaardigheden om in een open regime te kunnen verblijven. Zo moeten de deelnemers gemotiveerd zijn om zich in te zetten voor het eigen

traject naar een toekomstig leven en voor samenleven in een groep en een transitiehuis, waar een cel een kamer wordt en een cipier een begeleider.

Het is enorm ingrijpend om de verloren vrijheid terug te verdienen

Het mooiste vond Muylkens dat de deelnemers over het transitiehuis praten als hun thuis. Ze vroegen bijvoorbeeld bij de maaltijden: “Is iedereen al thuis?” Het is geen eenvoudige opgave voor de deelnemers en de begeleiders in de transitiehuizen en het klinkt allemaal bijna te mooi om waar te zijn. Toch overtuigt Muylkens met haar verhaal. Een transitiehuis is volgens haar ‘een plek waar gevangenen opnieuw mogen, kunnen en durven dromen.’

De Bonjo gaat binnenkort op bezoek bij een van de Vlaamse transitiehuizen om te kijken hoe het eraan toegaat en met de deelnemers en begeleiders te praten over hun ervaringen.

in 't kort

* Leen Muylkens is directielid van Vlaamse transitiehuizen, een vorm van kleinschalige detentie met veel meer vrijheid dan in de gevangenis.

* Ze stelt dat een traditionele strafgevangenis ‘ontmenselijkend’ is, omdat de gevangenen geen eigen verantwoordelijkheid meer hebben.

LAAT JE ADVOCaat JE ZITTEN?

Heb je het gevoel dat je advocaat niet alles voor je uit de kast haalt? Heb je geen vertrouwen in je proces? Neem dan contact op met Van Asselt & Broere Strafrechtadvocaten. We staan je bij met maximale inspanning.

ABSTRAFRECHT.NL
+31 (0)165 743 743

STRAFZAKEN / OVERPLAATSINGEN / PRO DEO

VAN ASSELT & BROERE
STRAFRECHTADVOCATEN

mr. H. van Asselt
asselt@abstrafrecht.nl
lid NVSA

mr. M. Broere
broere@abstrafrecht.nl
06 57 99 60 46

mr. A.M.J. Joris
joris@abstrafrecht.nl
06 50 83 23 95

mr. T. Roggenkamp
roggenkamp@abstrafrecht.nl
06 19 67 95 88

Niemand durft de olifant in de kamer te benoemen

‘Personeelstekort leidt tot schending rechten gedetineerden’

Achter het kleine gordijntje met daarop de tekst ‘cellentekort’, staat de olifant in de kamer, met in zijn slurf een vlaggetje met de tekst ‘personeelstekort’. Daarvoor is te weinig aandacht en het is een groter probleem dan het cellentekort. Sterker: het draagt bij aan dit tekort.

Dave Hovenga

Een aantal jaar geleden is in alle wijsheid besloten cellen langer uit te laten zitten. Het was niet meer mogelijk vrij te komen (uiteraard onder voorwaarden) na twee derde uit te hebben gezeten. Het resultaat: cellen blijven langer bezet. Dit doet iets met de doorstroom, terwijl de instroom gelijk blijft. Ik snap daarom ook de overspannen reactie niet over gedetineerden die vanwege het cellentekort drie dagen of twee weken eerder hun vrijheid tegemoet gaan.

wonder dat ze de tent alweer verlieten voor ze goed en wel waren ingewerkt. Als kleine pleister op de wond was er wel een tijdelijke oplossing: de zzp'er, die in alarmsituaties niet altijd reageert. Want de kans op letsel is groot als de gedetineerde agressief is. Dat betekent mogelijk dat de zzp'er tijdelijk niet inzetbaar is en dus inkomen misloopt

Moeilijker

Door naleving op de Wet DBA werden deze inhuurcontracten bovendien opgezegd. We hadden al een personeelstekort, waarom zouden we het ons niet nog moeilijker maken? Het is een wet die de autoriteiten duidelijk in de weg zit. Daarom kwamen de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en Justitiële Jeugd Inrichtingen (JJI) op het lumineuze idee met een uitzendbureau in zee te gaan. Dat heeft dezelfde zzp'ers tewerkgesteld tegen een hoger uurtarief, maar nu wel DBA-proof. Met een nog grotere deuk in het budget als gevolg.

Overtredingen

Het personeelstekort tast de rechten van gedetineerden aan, zoals die beschreven zijn in de Penitentiaire beginselenwet. Diverse rechten worden op dagelijkse basis geschonden. Er gebeuren handelingen die strafbaar zijn, noem het gerust

delicten. Zij die ervoor zorgen dat er toezicht is op hen die een delict gepleegd hebben, plegen zelf, in veel gevallen, culpoze delicten (misdrijven door schuld), hoewel dit in sommige gevallen ook discutabel is. Of het nu gaat om afwijzingen van verlof, onderbouwd noch schriftelijk medegedeeld, het door het personeelstekort langer verblijven op kamer/cel, het niet kunnen volgen van onderwijs, het invoeren van blackboxen (gesloten units voor jongeren met ernstige gedragsproblemen of risicovol gedrag) in de JJI's, het gesplitst draaien op groepen, de stagnatie van verloftrajecten (waardoor cellen weer langer bezet zijn, doordat trajecten langer duren). Dit alles tot frustratie van het eigen personeel.

Waar dit toe leidt? Uitval en personeel dat zijn of haar frustraties botvriert op de gedetineerden. Dit zal resulteren in ernstige onrust in een of meerdere gevangenissen, met de nodige onveiligheidsgevoelens voor zowel de gedetineerden als het personeel. Met als uitkomst: zie je wel, het is maar goed dat deze mensen buiten de samenleving zijn geplaatst. Maar goed, laten we vooral de focus houden op het cellentekort. Dat is markt- ingtechnisch aanvaardbaarder voor de samenleving. Ondertussen kijken ouders, partners, zonen en dochters, broers en zussen toe hoe de rechten van hun geliefden worden geschonden en hoe diverse artikelen van de beginselenwet en zelfs Artikel 1 van de grondwet voor hen niet schijnen te gelden.

Dave Hovenga is oprichter van de stichting SANG, Steun- en Adviespunt voor Naasten van Gedetineerden

Hoe verder met cellentekort?

Met Prinsjesdag is er eindelijk wat geld bijgekomen om het cellentekort aan te pakken. Vanaf 2028 is er 35 miljoen euro voor vrijgemaakt. Vanaf 2031 moet dat structureel zijn. Dat geld gaat onder meer naar de opening van de Justitiële Jeugdinrichting (JJJ) Harreveld in Gelderland. Dat levert zeventig plaatsen op om het cellentekort te dempen. Want jongeren die nu in cellen voor volwassenen zitten, kunnen dan naar Harreveld. Een druppel op een gloeiende plaat. Het heropenen van de PI Almere was ook in beeld bij de politiek, maar staatssecretaris Rutte (Justitie en Veiligheid) voelt daar niets voor. Waar de cellen dan wel moeten komen en waar voldoende personeel wordt gevonden, lezen we niet in de begroting. Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) heeft een snelle oplossing paraat. Jaarlijks leggen rechters 20.000 onvoorwaardelijke vrijheidsstraffen op, waarvan 70 procent korter dan drie maanden. Het WODC heeft eerder geconstateerd dat korte vrijheidsstraffen weinig effectief zijn. De kans op recidive is groter dan bij boetes, taakstraffen of voorwaardelijke straffen. De problemen met werk, huisvesting en sociale omgeving blijven dan groot en zijn nauwelijks hanteerbaar in de nazorg. Het onderzoekscentrum van het ministerie van Justitie en Veiligheid wil af van die korte straffen: onnuttig en ze leiden tot overvolle gevangenissen.

Niet elk Kamerlid neemt kennis van stukken die ertoe doen. Zo diende Faith Bruyning van NSC samen met anderen een motie in die met meerderheid werd aangenomen. Selectief citerend uit de motie: 'constaterende dat vanaf 1 juni tot en met begin september in totaal 44 gedetineerden (...) naar buiten zijn gegaan en dat (dit) tot nu toe slechts zes plaatsen op jaarbasis oplevert' wordt de regering verzocht 'om het

capaciteitsverlof te beëindigen'. Elke verwijzing naar het WODC-rapport ontbreekt.

Werkstraf

De reclassering in zijn volle breedte (Reclassering Nederland, Verslavingsreclassering en het Leger des Heils) stuurde eerder dit jaar een brief naar de vaste kamer-commissie. Johan Bac van Reclassering Nederland: "Er is een noodventiel voorhanden. Tachtig procent van de gedetineerden zit korter dan een jaar vast." Zij zouden, zegt Bac, na het uitzitten van minimaal twee derde van hun straf voorwaardelijk in vrijheid kunnen worden gesteld. Dat gebeurde vroeger ooit bij alle gedetineerden en heeft nooit tot schade geleid. De reclassering houdt toezicht op de bijzondere voorwaarden. Zij komen dan niet langer zomaar vrij, zoals nu gebeurt, maar onder toezicht. Dat lijkt hoe dan ook winst. De reclassering stelt voor zelfmelders voor om een straf tot bijvoorbeeld vier weken om te zetten in een werkstraf. Dan moet wel de Regeling tijdelijk verlaten inrichting (Rtvi) worden aangepast. De reclassering merkt in de brief op dat het een bruikbaar alternatief is voor de aangenomen motie-Bruyning. De uitvoeringskosten voor de reclassering nemen wel toe, maar die zijn aanzienlijk lager dan de uitvoeringskosten van gevangenisstraffen, staat in de brief.

In de Tweede Kamer was recent weer ophef over vervroegd vrijgelaten gedetineerden, want klaarblijkelijk is daar nog veel vertrouwen in het functioneren van gevangenisstraffen. Zoals gezegd kwamen tot niet eens zo heel lang geleden gedetineerden bij behoorlijk gedrag vervroegd vrij. Dat moest anders en strenger (want hogere straffen waren geboden, zoals nu door de PVV bepleit wordt). In de veronderstelling dat dit tot ander gedrag leidt. Het is aan de nieuwe Tweede Kamer om zich daarop nog eens te bezinnen.

(JB)

VAN ZON & QUINT
ADVOCATEN

Wij behandelen alle soorten zaken van politierechter tot meervoudige kamer. In het bijzonder hebben wij ons gespecialiseerd in:

- voorlopige hechtenis;
- Encrochat/Sky/Anom;
- vermogensdelicten;
- gewelds-/levensdelicten;
- beklagzaken/detentie(fasering).

Yannick Quint 06 57 68 35 75
 Peter van Zon 06 57 68 35 96
 Grace (kantoor) 040 720 02 08
 E-mail info@vanzonquint.nl

- ook "pro deo" -

Gesprekken tussen studenten en gedetineerden

‘Oog blijven houden voor menswaardig strafrecht’

“Twee gescheiden werelden die samen worden gebracht”, zo omschreef een oud-deelnemer het Inside-Out Prison Exchange Programma. Al sinds 2018 geven Elanie Rodermond en Anne-Marie Slotboom, beiden universitair hoofddocent aan de Vrije Universiteit Amsterdam, dit unieke vak dat plaatsvindt in de gevangenis. Twee maanden lang reizen studenten van de masteropleiding criminologie wekelijks naar PI Dordrecht om daar samen met gedetineerden te praten over allerlei onderwerpen rondom detentie, criminaliteit en slachtofferschap. Ook dit jaar vond een editie plaats.

Tjitske Perdeck

Het Inside-Out Prison Exchange Programma is gebaseerd op de gelijknamige Amerikaanse cursus die al sinds 1997 bestaat. Inmiddels wordt het programma wereldwijd op universiteiten en in gevangenissen gegeven. Het idee achter deze onderwijsvorm is dat mensen samen en van elkaar leren, zonder dat sociale barrières in de weg staan. “Door studenten van binnen en buiten om en om in een kring te zetten, raken ze makkelijker in gesprek met elkaar en worden opdrachten snel verdiepend”, vertelt Slotboom. Hoewel in het Amerikaanse en Nederlandse programma veel van dezelfde thema’s worden besproken, zijn er ook verschillen. “Omdat in de VS veel meer gedetineerden levenslang vastzitten, ligt de focus in Amerika soms minder op resocialisatie en meer op zingeving binnen detentie”, zegt Rodermond.

Ervaringen

Zowel studenten als gedetineerden (in de cursus ‘studenten van binnen’ genoemd) zijn erg enthousiast over de cursus. Studenten van binnen krijgen op deze manier de kans om een bijdrage te leveren aan discussies rondom detentie en criminaliteit. In deze setting gaat het om hun kennis en ervaring en niet om de reden van hun detentie. Voor studenten van buiten is het een goede manier om kennis op te doen die niet in boeken en artikelen staat. Volgens Rodermond was dat ook een van de redenen om dit programma naar Nederland te halen: “Veel andere studenten doen al tijdens de opleiding praktijkervaring op met de doelgroep,

maar onze criminologen niet.” Voor mij was dat ook een van de belangrijkste redenen om me aan te melden voor het programma. Na een universitaire opleiding wordt verwacht dat je veel weet, maar zonder met de doelgroep in gesprek te gaan, blijft je kennis toch echt beperkt.

Reality check

Daar komt bij dat veel gevangenen tegenwoordig ver uit de buurt van steden liggen, waardoor de meeste mensen er in hun dagelijks leven bijna niet mee te maken hebben. Mede hierdoor ontstaan allerlei ideeën over detentie die soms erg ver van de werkelijkheid af staan. Over deze mythes werd in de cursus ook gepraat. Zowel studenten als gedetineerden gaven aan dat in Nederland vaak het idee heerst dat onze gevangenen een soort hotels zijn. Een bezoekje aan een PI helpt je snel genoeg van dat idee af, maar de meeste mensen zullen dat bezoekje nooit brengen. “Door programma’s zoals dit wordt de afstand tussen binnen en buiten letterlijk en figuurlijk kleiner gemaakt en daar heeft iedereen baat bij”, benadrukt Rodermond.

Waarom het werkt

Dat dit programma zo goed werkt, zelfs in een land als Amerika waar de verschillen nog veel groter zijn, komt volgens Rodermond door de manier waarop de cursus is ingericht. Ijsbrekers en opdrachten creëren een open en respectvolle sfeer. Een van de opdrachten die altijd terugkomt is de Alligator River Story (zie kader), waarbij je personen uit een verhaal moet indelen op een schaal van goed naar

slecht. Studenten moeten zo nadenken over goed en kwaad en over het verschil tussen morele waarden en waarden in het strafrecht. Doordat niet iedereen dezelfde mening heeft, ontstaan hele interessante discussies. Die discussies verlopen bijna altijd rustig en respectvol, mede doordat de opdrachten het mogelijk maken van een afstandje naar bepaalde vraagstukken te kijken.

Een (on)haalbaar ideaal?

Een van de doelen van het

programma, zoals geformuleerd door The Inside Out Center, is om zowel vanuit binnen als buiten veranderingen in gang te zetten die de samenleving inclusiever, rechtvaardiger en humaner maken. Tijdens de afgelopen editie werden echter door meerdere studenten van binnen vraagtekens gezet bij de haalbaarheid van dit doel. Ze benoemden dat het programma al jaren bestaat, maar dat er weinig verandert of verbetert in hun ervaring. Sommigen merkten zelfs een verandering in verharding van het detentiebeleid op. Slotboom zegt hierover: “Het samen leren en werken met studenten met verschillende ervaringen en perspectieven zorgt hopelijk voor nieuwe inzichten over detentie en het strafrecht. Iedereen neemt deze inzichten mee en kan zo hopelijk

een beetje invloed uitoefenen op zijn of haar omgeving. Maar verandering gaat langzaam. Studenten van buiten nemen deze ervaringen mee, waardoor ze in ieder geval oog blijven houden voor een menswaardig strafrecht.”

Twee gescheiden werelden komen samen

Geen eenzijdig beeld

De afgelopen jaren lijkt er inderdaad een bestraffende wind te waaien door het maatschappelijke en politieke debat rondom detentie. Kortere voorwaardelijke invrijheidsstellingen, de roep om harder te straffen en voorstellen voor meer minimale straffen zijn daarvan slechts enkele voorbeelden. Rodermond merkt op dat er aan de andere kant ook een professionalisering van detentie bezig is, bijvoorbeeld in nieuwe systemen voor voedselvoorziening en onderwijs. Die ontwikkelingen laten zien dat detentiebeleid niet eenzijdig is. Dit programma is een mooie manier om meer bewustwording te creëren bij mensen die later wellicht zelf verandering teweeg kunnen brengen.

Alle universiteiten naar de gevangenis?

In Nederland bestaat dit programma tot nu toe alleen nog maar aan de Vrije Universiteit Amsterdam en aan de Universiteit van Leiden. Op de vraag of het in de toekomst breder zal worden ingezet antwoord Slotboom dat het mooi zou zijn als ook andere opleidingen, zoals psychologie of economie, mee zouden doen. Ze benoemt echter ook dat uitbreiding lastig is, omdat het intensief en duur onderwijs is. Universiteiten moeten bereid zijn die investering te doen. De VU doet dit gelukkig en noemt het Inside Out Project volgens Rodermond ook wel een van de parels van de rechtenfaculteit.

Het verhaal van de Rivierkrokodil

(The Alligator River Story)

Er was eens een vrouw genaamd Abigail die verliefd was op Gregory. Gregory woonde aan een rivieroever. De rivier, die de twee geliefden scheidde, krioelde van de mensenetende krokodillen. Abigail wilde de rivier oversteken om bij Gregory te zijn. Helaas was de brug weggespoeld. Dus ging ze naar Sinbad, een rivierbootkapitein. Om hem te vragen haar over te zetten. Hij zei dat hij dat graag zou doen als ze ermee instemde om voor de reis met hem naar bed te gaan. Ze weigerde en ging naar een vriend genaamd Ivan om haar situatie uit te leggen. Ivan wilde helemaal niets met de situatie te maken hebben. Abigail voelde dat haar enige alternatief was om Sinbads voorwaarden te accepteren. Sinbad kwam zijn belofte aan Abigail na en bracht haar in de armen van Gregory. Toen ze Gregory vertelde over haar amoureuze escapade, wees hij haar minachtend af. Met een gebroken hart en terneergeslagen wendde Abigail zich tot Slug met haar verhaal. Slug voelde medelijden met Abigail, zocht Gregory op en sloeg hem op brute wijze in elkaar. Abigail was dolblij toen ze zag dat Gregory zijn verdiende loon kreeg. We horen Abigail lachen om Gregory.

Rangschik de vijf personages (1-5) op basis van hun gedrag en hun mate van verantwoordelijkheid in deze situatie, waarbij 1 het slechtste gedrag is en 1 de grootste verantwoordelijkheid. Uw rangschikking van hetzelfde personage hoeft niet noodzakelijkerwijs overeen te komen. Motiveer de rangschikking van elk personage.

Hilkens
Advocaten

Wil je
naar huis?

Mr. Rick Engwegen

- strafrecht
- jeugd(straf)recht
- personen- en familierecht

T 0475 485 080 • M 06 10 71 93 62

hilkens.nl

Bereikbaar | Vindingrijk | Daadkrachtig

DEKENS & AYTEMUR
STRAFRECHTADVOCATEN

Weteringschans 108A
1017 XS Amsterdam
www.dacrime.nl
info@dacrime.nl
+31 (0)20 210 32 32
Dekens: 06 2139 7793
Aytemur: 06 3364 9758

Advocaat Geert-Jan Knoops

‘Stoppen is uiteindelijk een zwaktebod’

Als de rechtsstaat faalt. Zo heet het recent verschenen boek van advocaat Geert-Jan Knoops. Hij schrijft daarin over geruchtmakende rechtszaken die hij voerde, zoals de Puttense moordzaak, maar doet ook aanbevelingen om de rechtsstaat te versterken. “De rechterlijke macht staat onder druk en heeft daardoor niet altijd de tijd om nog een keer een uur naar een verhaal van een verdachte te luisteren.”

Ger van der Veen en Martijn van der Kooij

VERVOLG VAN PAGINA 1

De binnenkomst bij Knoops' Advocaten in Amsterdam is huiselijk. Twee vriendelijke viervoeters komen kwispelend op ons af, Knoops' partner en compagnon Carry Hamburger zet zoetigheden op tafel en kantoorgeenoot en medeauteur Robin Ravensbergen schuift ook aan de lange tafel in de praktijk aan. Het onderwerp van gesprek is verre van huiselijk, want de rechtsstaat staat onder druk: verdachten worden in de media al voor hun vonnis berecht, rechters hebben minder tijd voor zaken en het Openbaar Ministerie (OM) kan soms niet aan tunnelvisie ontsnappen. “Met de verkiezingen op komst hopen we dat het boek door politici wordt gelezen. Enkele aanbevelingen die we doen komen vanuit onze ervaring binnen het recht. We hopen dat dat uiteindelijk hier en daar tot resultaat leidt.”

U schrijft in uw boek dat u in 1996 overwoog te stoppen met uw carrière na een zaak waarin een verdachte in uw ogen onterecht werd veroordeeld. Als u dat jaar als ikpunt neemt, hoe staat de rechtsstaat er nu dan voor?

“Er zijn nog meer momenten geweest dat ik heb teruggedacht aan 1996 en dat ik aan mijzelf heb gevraagd: is het überhaupt zinvol wat ik doe in dit leven? Ik ben nu bijna 35 jaar advocaat. Wat levert het op? En misschien mag ik het beantwoorden met een vraag die ik kreeg van een cliënt die wij bijstaan bij het Internationaal Strafhof, waar eigenlijk dezelfde problematiek speelt als in het boek. Want in zowel het strafrecht als in het internationaal recht is het repressie-model steeds meer in opkomst. Dat gaat ten koste van recht dat is bedoeld om de macht van de overheid in te perken en de vrijheden zoveel mogelijk te beschermen.

Dat heet het beperkingsmodel. Door allerlei maatschappelijke, politieke ontwikkelingen is dat model in de afgelopen twintig jaar veranderd. In het boek geef ik een voorbeeld van toen ik als advocaat begon. Een grote fout in een dagvaarding of in een dossier werd destijds niet door de vingers gezien; het leidde meteen tot vrijspraak. Inmiddels is de grens in stapjes opgeschoven en ziet de rechter vormfouten van het OM vaker door de vingers.

...is het überhaupt zinvol wat ik doe in dit leven?

“Terug naar de vraag die de verdachte mij stelde. ‘Meneer Knoops, ik snap niet waarom u hier nog advocaat bent bij dit

Advocaat Geert-Jan Knoops

Hof, want het is een politiek hof. Onze rechten worden met voeten getreden. We hebben geen kans op voorlopige vrijlating.’ Ik ben met die vraag naar huis gegaan en een paar dagen later heb ik tegen hem gezegd: ‘Ik kan stoppen met de verdediging, maar wat dan? Dan moet er een andere advocaat komen. Dus uiteindelijk is het zo dat – ook al ben je het niet eens met het systeem of ben je gefrustreerd met een zaak, zoals in 1996 – stoppen uiteindelijk een zwaktebod is. Het feit dat wij als advocaten toch doorgaan, betekent dat je nog iets kunt doen. En ook als je uiteindelijk niet komt tot wat je wilt bereiken, dan geef je uiteindelijk aan zo iemand wel het belangrijkste wat iemand nodig heeft: steun en respect. Je luistert naar zijn verhaal.”

Knoops geeft een voorbeeld uit de geruchtmakende Puttense moordzaak. Onder meer Peter R. de Vries en oud-hoofdcommissaris Jan Blauw

vroegen hem of hij iets kon doen in de zaak. Herman Dubois en Wilco Viets hadden onder druk valselijk bekend de moord op Christel Ambrosius te hebben gepleegd en waren veroordeeld. “Ik zal het nooit vergeten: Herman en Wilco, die inmiddels hun straf hadden uitgezeten, kwamen om 18.30 uur op ons kantoor in Amsterdam en ze gingen om middernacht naar huis. Bij de deur vraagt Carry aan hen: ‘Hoe vonden jullie het vanavond?’ Toen zei Herman: ‘Dit is de eerste keer in al die jaren dat we ons verhaal hebben kunnen doen.’ En die zaak was bij de rechtbank geweest, bij het hof, bij de Hoge Raad en het Europees Hof!”

‘Dit is de eerste keer in al die jaren dat we ons verhaal hebben kunnen doen’

Het is iets wat wij vaker horen: verdachten kunnen voor de rechter niet hun verhaal doen. De tijd is er niet of rechters geven die tijd niet. Ofer is onwil.

“Dat zegt u goed. En daar komt nog iets bij. Op enig moment blijkt een feit toch verkeerd beoordeeld of er komen andere documenten naar boven waardoor een feit in een ander daglicht wordt gezet. Toch wil men in vervolgzaken er niet nog eens naar kijken. Het is misschien geen onwil van de rechter, maar de budgettering van de rechterlijke macht is mede gebaseerd op het aantal vonnissen. We hebben overigens ook rechters meegeemaakt die fantastisch waren en die ons gewoon de ruimte gaven. Maar de

KNOESTER VAN DER HUT & KWINT

ADVOCATEN

“Door professionals verkozen tot **beste** strafrechtkantoor van Zuid Holland”.

Specialisten strafrecht met een bijzondere deskundigheid op het gebied van **TBS**, zowel voor personen die nog verdachte zijn of die reeds **TBS** hebben.

Telefoon 070 20 59 160

rechterlijke macht staat onder druk en heeft daardoor niet altijd de tijd om nog een keer een uur naar een verhaal van een verdachte te luisteren.”

Zijn er daardoor meer gerechtelijke dwalingen dan vroeger?
“Dat is een terugkerende vraag, ook in de wetenschap. Wij schrijven in ons boek dat je die vraag niet kunt beantwoorden. Want het systeem in Nederland kent voor het aantonen van een dwaling een drempel die in onze visie veel te hoog is. Het enkele feit dat er fouten insluipen of dat er minder ruimte is voor betere bescherming van verdachten, dat is al erg genoeg. Dus op het percentage gerechtelijke dwalingen moeten we ons niet blindstaren.”

Politie en OM kennen geen tuchtrecht

Op de vraag of de voorbereiding van strafzaken beter kan, haalt Knoops de tweede zaak tegen Marco Kroon aan. Door twee dagen audiobestanden af te luisteren ontdekte een medewerker van zijn kantoor dat de stukken een ander licht wierpen op de zaak. Essentiële, voor Kroon ontlastende informatie was weggelaten. Knoops wijst erop dat niemand voor deze fout gestraft kan worden. “Politie en OM kennen geen tuchtrecht, zoals wij dat in de advocatuur kennen. We pleiten in ons boek dan ook voor afschaffing van de immuniteit van de centrale overheid. Kijk ook naar de Toeslagenaffaire, waarin dingen zijn gebeurd waarvoor wij als burgers zouden worden vervolgd.” Het zal volgens Knoops ook een preventieve werking hebben. “Een ambtenaar zal toch voorzichtiger worden.” In zijn boek beschrijft Knoops ook hoe verdachten steeds vaker in de media al worden veroordeeld. Nog voor het proces is begonnen. Een recent voorbeeld is volgens Knoops de berichtgeving rond zijn cliënt Inez Weski. Rinus Otte, voorzitter van het College van procureurs-generaal, zei tijdens het proces in De Telegraaf dat hij geen geloof

hechtte aan het relaas van Weski over haar detentie. Eerder had hij al op televisie het woord ‘quatsch’ gebruikt. “Waarom wacht men niet gewoon de zitting af?” vraagt Knoops zich af. Hij wijst er fijntjes op dat na dat interview de inspectie in een brief bevestigde dat Weski was vastgehouden op een locatie die geen officiële Penitentiare Inrichting was, hetgeen in het proces weer werd ontkend.

Ontbreekt het aan zelfinzicht bij het Openbaar Ministerie? Daar heeft Knoops aan het slot van het interview een anekdote over uit de Puttense moordzaak. “Bij het hof in Leeuwarden werd het proces heropend. Veertien dagen duurde dat en alle rechercheurs zijn gehoord door het hof en van alles, technische journaals en noem maar op, is boven water gekomen. Het wierp nieuw licht op de zaak. Als laatste kwam de toenmalige zaakofficier op zitting. De voorzitter van het hof vraagt hem: ‘Als u nu terugkijkt op deze zaak en u heeft allemaal gehoord wat er in de afgelopen twee weken aan nieuw materiaal boven water is gekomen’ – hij gaf het op een presenteerblaadje – ‘zegt u dan achteraf niet, ik had het misschien anders moeten doen?’ De man zat emotioneel in de zaal. Hij kijkt de voorzitter aan en zegt: ‘Deze twee mannen, die zijn het. Zij zijn de daders.’ De hele zaal was muisstil. Het zegt iets over hoe moeilijk het soms kan zijn om van standpunt te veranderen.”

THE UNDERGROUND POET

Het eigenaardige van religie in de gevangenis

In 2021 introduceerde de christelijke organisatie Kairos haar op religie gebaseerde hulpprogramma hier in de dodencel. Het aantal bekeringen is sindsdien explosief gestegen. Of in elk geval is een enorme herbezinning ontvlamd. Het was een nieuwe en opwindende tijd vol hoop en belofte. Niet dat ik zelf een of andere wonderbaarlijke, transformerende godservaring had. Maar de knellende boeien van de gevangenis leken wel wat losser te gaan zitten, waardoor het makkelijker werd om adem te halen. Natuurlijk was dit meer een kwestie van verbeelding en emoties dan dat het echt werkelijkheid was. Maar het voelde goed om hoop te hebben. Het hielp de moed erin te houden en zorgde ervoor dat we verder konden. De eerste twee jaar werden we overspoeld met Bijbelcursussen. Christelijke groepen van buiten die zich bezighielden met hervorming, rehabilitatie en verzoening mochten lezingen geven. Vaak waren het slachtoffers van misdrijven die ongelooflijk ontroerende verhalen deelden die in feite in twee delen werden verteld. Eerst beschreven ze de pijnlijke verwoesting die het misdrijf in hun leven had aangericht, met gedetailleerde beschrijvingen van afgrijpselijke verwondingen en het verlies van dierbaren. Vervolgens vertelden ze hoe de liefdevolle genade van Christus genezing had gebracht en hun de kracht had gegeven om verder te gaan door te vergeven. Hun verhalen hebben ongetwijfeld veel mannen geholpen bij hun eigen herstel. Sommigen kwamen naar voren om hun leven aan de Heer te geven. Gevangenen veranderden en die veranderende gevangenen veranderden de gevangenis. Het was ongelooflijk om te zien.

Zij aan zij met predikanten

De cultuuromslag voltrok zich recht voor mijn ogen (en in hoog tempo). Elke dag de hele dag door liepen gewone gevangenen door de dodencel en stelden zich beschikbaar aan de ter dood veroordeelden. Op identificatieplaatjes stonden hun kwalificaties. Predikanten voorzagen in de spirituele behoeftes van de mannen. Ze gaven Bijbellessen, organiseerden diploma-uitreikingen, nodigden gastsprekers van buiten uit en duwden soms zelfs grote televisietoestellen de afdeling op voor wat vermaak (hoewel het meestal christelijke films waren). Levenscoaches werkten zij aan zij

met de predikanten en hadden de taak te helpen om copingvaardigheden te ontwikkelen (dan leer je hoe je met verschillende situaties kunt omgaan, red.). Hoewel de meesten van hen, zo niet allemaal, christenen waren, was hun opleiding meer klinisch. Ze probeerden nooit Bijbelteksten te gebruiken om oplossingen te vinden voor problemen, tenzij iemand openstond voor de boodschap. Er was ook een ‘zelfbeschadigingsbrigade’, die 24 uur per dag paraat stond voor het geval iemand zelfmoordgedachten had en met iemand wilde praten. Deze mannen waren geen professionals uit de geestelijke gezondheidszorg, maar als het een situatie betrof waarin alleen een beetje zorg en aandacht nodig waren om te helpen, dan waren ze er. Ging het om een ernstige crisissituatie, dan moesten ze iemand bellen. In het eerste jaar of zo was niemand zo betrokken bij deze nieuwe hervormingsgolf als ik. Niet dat ik een Bijbel-klopper was geworden, maar het algehele gevoel van gemeenschapszin opbouwen paste goed bij me. Ik heb altijd tegen anderen gepredikt dat we alleen onszelf hebben en dat we altijd onszelf en elkaar moeten helpen. In minder dan een jaar zag je een totale ommekeer in de manier waarop de mannen elkaar begroetten, teruggroeten en in de hele toon van de conversatie. “Hee man, hoe is het? Gaat-ie?” werd een standaardgroet. Twee vragen die het begrip uitdragen dat een gevangenisleven stressvol is. De toon is zorgzaam (vooral tussen vrienden). In de reactie wordt slechts een van de vragen beantwoord. Is dat de eerste, dan luidt het antwoord meestal: “Hetzelfde gezeik als altijd.” Ook dit zegt een hoop omdat het opnieuw het begrepen en het onuitgesprokene samenbrengt. De toon is soms melancholisch, soms zakelijk. Wordt de tweede vraag beantwoord, dan gaat dat vaak op norse toon, een beetje ruziezokkend: “Godverdomme, nee natuurlijk niet! Het gaat helemaal niet goed!” Het is een antwoord, maar impliciet ook een weder-vraag, een veel cynischere: want kan het überhaupt goed gaan met iemand die in de gevangenis zit?

The Underground Poet is een van de langstzittende ter dood veroordeelde mensen in de Verenigde Staten en ter wereld. Deze columns worden speciaal voor de Bonjo door hem geschreven.

'Scherp en Doordringend'

Mr. MARTIN IWEMA

Strafrecht en Detentierecht
ook pro deo - overal in het land

tel: 06 4640 5371
mail: iwema@fiadvocaten.nl

FeinerIwema Advocaten
Westersingel 50 B
3014 GV Rotterdam

ADVOCaat DETENTIERECHT
MET LANDELIJKE PRAKTIJK

- Rapport
- Ordemaatregel
- Promoveren/degraderen
- Bezoek zonder Toezicht
- Urinecontrole
- Plaatsing in afzondering
- Fasering
- Verlof
- Overplaatsing
- Commissie van Toezicht
- RSJ

Bel bij vragen vrijblijvend op
telefoonnummer 043 799 9062

mr. R.J. Kool, advocaat

De Bonjo Dag 2025

Menswaardige detentie? Volop ideeën voor verbetering

Hoe kunnen we het strafrecht en detentie menswaardiger maken? Tijdens de drukbezochte Bonjo Dag in het Amsterdamse zalencentrum Ru Paré bleken daar veel ideeën voor te zijn. Van ex-gedeteneerden tot wetenschappers en een Tweede Kamerlid: iedereen praatte mee.

Martijn van der Kooij

Voor de Bonjo Dag was iedereen uitgenodigd die deel uitmaakt van het netwerk van Bonjo. Een “nieuwe start” en “nieuw elan”, noemde Bonjo-bestuurslid Frans Douw het in zijn inleiding. “We willen samen met jullie een beweging zijn die écht het verschil gaat maken en de menselijke maat weer centraal gaat stellen. Niet praten over mensen, maar met mensen en hen ook een podium geven.”

Niet praten over mensen, maar met mensen en hen ook een podium geven

De Bonjo Dag bestond uit twee paneldiscussies, workshops en een gezamenlijke afsluiting. Moderator Khalil Chait stond in het begin stil bij het recente overlijden van Lucia de Berk. Zij zat 6,5 jaar ten onrechte vast en kreeg in 2010 haar vrijheid terug. Ton Derksen, hoogleraar wetenschapsfilosofie en pleitbezorger van de

vrijlating van De Berk, zat in het eerste panel. Volgens Derksen zijn gerechtelijke dwalingen geen uitzondering in Nederland. Tussen de 7 en 11 procent van de mensen die voor moord zijn veroordeeld zit onterecht vast, concludeert hij op basis van uitvoerig onderzoek. Bij diefstal is dit lager, maar nog altijd tussen de 3 en 7 procent. “Maar vraag je het juristen, dan denken zij dat maar een op de duizend mensen ten onrechte is veroordeeld. Helaas wil de Hoge Raad vrijwel nooit nieuwe feiten erkennen om zo een zaak te heropenen”, aldus Derksen.

Herstel

Angelo Delsen, SP-lijsttrekker in Amsterdam, stelde dat detentie in het teken moet komen te staan van herstel. “Het straffende element moet eruit.” Hij kreeg op het podium bijval van Femke van der Meulen, adviseur hoofddirecteur gevangeniswezen bij de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). “Dat is mijn wens ook. Er moet tijdens detentie ook ruimte zijn voor zelfreflectie en herstel. We moeten af van die tegenstelling wij-zij, want iedereen is erbij

gebaat dat gedetineerden goed kunnen terugkeren in de maatschappij”, aldus Van der Meulen, die detentie en re-integratie in haar portefeuille heeft. “Het nut en de noodzaak van straffen telt voor ons minder dan preventie. Als dat opkomen voor minderheden stemmen kost, dan moet dat maar”, zei Delsen, die voor de SP ook kandidaat-Kamerlid is. Dat herkende Joost Sneller, Kamerlid voor D66, maar al te goed. “Met voorstellen voor humane detentie krijg je geen meerderheid in de Tweede Kamer. Ik ben daar uiteraard wel een voorstander van, maar ik probeer mijn collega’s mee te krijgen met dit soort voorstellen door te benadrukken dat de samenleving er veiliger door wordt.” Zo hoopt Sneller ook een meerderheid te krijgen voor zijn wetsvoorstel Slimmer Straffen. Daardoor zouden mensen met een gevangenisstraf tot zes maanden in

principe een enkelband krijgen. “Het cellentekort vermindert erdoor, maar je kunt ook meer tijd en energie steken in de re-integratie van mensen die lang gestraft zijn.”

Verharding

In het tweede panelgesprek kwam de verharding van de samenleving uitgebreid aan de orde. Advocaat Nancy Dekens: “Ik loop al 25 jaar rond in gevangnissen en ik kan niet zeggen dat het er beter op is geworden. Net als in de maatschappij is de sfeer verhard.” Ervaringsdeskundige en coach van ex-gedeteneerden Rivelino Rigtters herkende dat. “Mensen zijn sneller agressief. Ik zal maar zeggen hoe het is: jongeren hebben meer schijt aan alles. Dat hangt ook samen met hoe de politiek over hen praat. Dat helpt bepaald niet bij hun rehabilitatie.” Dave Hovenga, bestuurslid van de stichting SANG, kon daar uit eigen ervaring over meepraten, want een van zijn kinderen is gedetineerd. “Dan kom je als ouder in

gesprek met een gedragswetenschapper die jou even komt vertellen wat je verkeerd hebt gedaan in de opvoeding. Alsof ik het allemaal fout zou hebben gedaan.” Met een knipoog: “Nou, ik heb drie kinderen. Een zit in detentie, dan krijg ik als ouder toch nog een ruime voldoende?” Een belangrijk deel van het gesprek ging over de VOG, Verklaring Omtrent het Gedrag. Jongerenwerker Rigtters ziet die als belemmering, want juist veel mensen die gedetineerd zijn geweest willen daarna anderen helpen.

Als je je straf hebt uitgezeten, dan ben je er ook van af. Zo zou het moeten zijn

Maar omdat zij geen VOG kunnen krijgen, kan dat niet. Hij pleit daarom voor een tijdelijke verklaring met een testperiode van een half jaar. Hovenga viel hem bij:

Foto's van links naar rechts (met de klok mee): Moderator Khalil Chait in gesprek met Ton Derksen, Femke van der Meulen, Angelo Delsen en Joost Sneller; impressie van de workshops; welkomstwoord door Frans Douw. Foto's: Maaz Ibrahimoglu

M. W. Bouwman
STRAFRECHTADVOCAAT

- Gewelddelicten, levensdelicten, diefstal, overval, zeden, mensenhandel, gijzeling, opiumwet, wapens.
- TBS en PIJ, VI-procedures, ISD.
- Beklagcommissie en RSJ.

Tel. 06 422 42 42 1 / 085 30 34 31 3
advocatenkantoorbouwman.nl

Papiamentu · English · Français · Deutsch

mr. J.M.C. van Gorkum is gespecialiseerd in Jeugdrecht en heeft jarenlange ervaring met zaken betreffende:

- OMGANG
- ONDERTOEZICHTSTELLING
- ERKENNING
- UITHUISPLAATSING
- GEZAG

Zij treedt op in het gehele land, ook op basis van toevoeging (pro deo).

073 8200 953
www.advocatenkantoorvangorkum.nl

 advocatenkantoor VAN GORKUM

“Wat ben je als ex-partner? Heel vaak single of misschien weer samen met iemand anders. Maar als ex-gedetioneerde blijf je altijd ex. Die periode in de gevangenis blijft aan je kleven.” Vanuit de zaal vulde Femke van der Meulen aan dat er recentelijk afspraken zijn gemaakt voor de inzet van ervaringsdeskundigen in detentie. Zij moeten dan wel met begeleiding op pad en mogen niet in systemen met persoonlijke gegevens. “Als je je straf hebt uitgezeten, dan ben je er ook van af. Zo zou het vanuit de vergeldings-theorie moeten zijn”, zei criminoloog en beeldend kunstenaar Peter Nelissen. Hij erkende dat dit helaas vaak niet opgaat. “We kunnen heel wat leren van Noorwegen.

Daar is het uitgangspunt dat je na detentie in de samenleving terugkeert als de goede buurman. Daar is de tijd in de PI op gericht. Je kunt daarom in Noorwegen vanuit de bajes intensief contact met je familie onderhouden. Je ziet dat de recidive veel lager ligt in dat land. Laten we daarvan leren.”

in 't kort

* Tijdens de Bonjo Dag gingen ex-gedetioneerden, hulpverleners, wetenschappers, politici en beleidsmakers met elkaar in gesprek over menswaardige detentie.

* Op deze pagina's lees je een verslag van dat gesprek.

Solvere4u

‘Helpen om los te komen van het verleden’

De Stichting Solvere4u heeft zich in juli 2025 aangesloten bij het netwerk van Bonjo. We spreken met Bert Simons, penningmeester van de stichting. Hij was gevangenispastor, maar is nu met pensioen.

Wat betekent de naam Solvere4u en wat is jullie missie?

“In de naam Solvere zullen mensen uit Zuid-Europa al snel het woord ‘losmaken’ herkennen. Een toepasselijke naam, want we willen mensen helpen los te komen van hun verleden. Dat doen we door voor ex-gedetioneerden pelgrimstochten naar Lourdes te organiseren. We denken dat zo’n pelgrimage een bijdrage levert aan de verwerking van het eigen verleden. Met het oog op de toekomst wil onze stichting helpen met heelwording, vergeving en verzoening.”

Hoe maken jullie het verschil voor ex-gedetioneerden?

“Solvere4u heeft de overtuiging dat samen op reis gaan met mensen die ook een detentieverleden hebben, helpt om die geschiedenis te verwerken. Met anderen kijk je ook naar jezelf en help je elkaar op weg naar een andere kijk op de toekomst.”

Waar zijn jullie bijzonder trots op?

“Solvere4u is een half jaar oud en de eerste reis naar Lourdes is pas in mei 2026. Maar trots zijn we wel, omdat onze organisatie al verschillende partners heeft gevonden en samen met ‘het Huis voor de Pelgrim’ de eerste achtdaagse reis kan gaan aanbieden. Daarvan worden zes dagen in Lourdes doorgebracht. Ook gedetineerden die binnenkort vrij komen kunnen zich nu al aanmelden. De eigen bijdrage zal 250 euro zijn. Voor de overige kosten worden sponsors gezocht.

Hoe zouden we beter kunnen omgaan met ex-gedetioneerden en wat is daarvoor nodig?

“Ik denk dat ex-gedetioneerden nu nauwelijks de mogelijkheid hebben om op een toekomstgerichte wijze terug te kijken op de gebeurtenissen die tot de gevangenisstraf hebben geleid. En ook niet op de detentie zelf. Er wordt meestal over gezweven. Ik denk dat het goed is als met lotgenoten open en eerlijk

Bert Simons, penningmeester van de stichting Solvere4u

wordt gesproken en nagedacht. Als dat ook nog kan op een plek die anders is dan thuis en die ook ruimte biedt voor rituelen, dan voegt dat iets toe aan de mogelijkheden die ex-gedetioneerden hebben.”

Wil je in contact komen met Solvere4u?

Meer informatie is te vinden op de website: solvere4u.nl

Je kunt de stichting bereiken via info@solvere4u.nl of telefoonnummer 013-2076867

Ingezonden

Open snel meer Beperkt Beveiligde Afdelingen

Zijn er in Limburg en Brabant zo weinig boefjes? Dat vragen de gedetineerden zich af, omdat er maar één BBA-locatie (Beperkt Beveiligde Afdeling, red.) is opgezet door Justitie. De praktijk wijst echter uit dat die 24 cellen in Roermond veel te weinig zijn om de mannen uit de diverse PI's in de buurt onder te brengen. Met als gevolg dat er een maandenlange (?) wachtlijst is en er dus gedetineerden zijn die zonder ‘fasering’ het einde van hun detentie halen. Deze misère loopt al vanaf de invoering van de Wet straffen en beschermen in 2021 en ik gaf dit probleem al vaker door aan de diverse partijen in de Tweede Kamer. Onder het mom

‘personeelstekort’ zit er ook geen schot in de zaak en geeft men als optie voor de Limburgers en Brabanders ‘dan zoek je maar een baan bij de BBA-locatie Utrecht’. Staat er nergens een militaire barak vrij of een afgedankte gevangenis? Wat ik begrijp van de BBA-mannen is dat ‘s avonds de voordeur dichtgaat en ‘s morgens weer open, de kamers onderling zijn niet afgesloten. Het lijkt mij geen moeilijke baan, mede ook omdat iedereen overdag uit werken is. Den Haag moet begrip-pen dat BBA-fasering geen luxemoment is, maar een mogelijkheid om de gedreven harde werkers eruit te pikken die nog

een bijdrage willen leveren aan de maatschappij. Weten overstijgen gevoelens en ik wijs graag op de Penitentiaire beginselenwet, waarin men wijst op de “persoonsgebonden vrijheidsstraf dienstbaar aan de voorbereiding van de terugkeer in de maatschappij”. Open dus snel meer BBA's in de regio! Wat de mannen (die in aanmerking komen voor de BBA) nu nog steeds tegenkomen (vier jaar na de invoering van de wet), is dat er door het ruimtetekort in de BBA te Limburg een ongelijke verdeling heerst. PI Roermond deelt zijn eigen gedetineerden als eerste in. Terwijl de gedetineerde uit PI Sittard die zelf heeft

gesolliciteerd en een baan heeft gevonden (gedreven, gemotiveerd, zelfredzaam) vervolgens niet wordt geselecteerd, omdat de kamer weggegeven is aan een werkloze verslaafde uit PI Roermond voor wie men nog een baantje moet zoeken. Natuurlijk heeft die verslaafde het recht om verder te komen in het leven, maar voor de hulp die hij nodig heeft bestaan andere zorgtrajecten. Moeten wij zelf een baan zoeken en wordt dit gezien als pluspunt bij de toekenning van een BBA-plek? De aanvraagformulieren die ik onder de neus kreeg telden samen zestien pagina's met vragen en deelnameverklaringen die soms wel erg ver gingen: geboortedatum en geboorteplaats van de directeur van het

bedrijf? Stel je voor dat je bij de Hema wil gaan werken: “Hallo meneer, ik bel vanuit de gevangenis en ik zou graag uw geboortedatum en -plaats willen weten.” Wat denk je? Tuut tuut tuut. Of deze, deelnameformulier, artikel 34: “U gaat ermee akkoord dat de PI een half jaar nadat u uit detentie bent navraag mag doen bij wie en waar je werkt.” Nee dus. Als ik klaar ben met mijn detentie dan ben ik ook echt klaar. Als men mij wil controleren, dan mag dat in de BBA-faseringstijd. Justitie doet zichzelf in de samenleving te kort, dus graag dit met spoed corrigeren!

Ingezonden door een gedetineerde (naam bij de redactie bekend). Deze brief is ingekort.

BEL BONJO GRATIS!
0800 333 44 46

ADVOCATENKANTOOR VAN RIJTHOVEN

- Gespecialiseerd in Straftaken: o.a. drugs, diefstal, mishandeling, zeden- en levensdelicten.
- Lid Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten.
- Advocaat vanaf 1992 met een ruime ervaring in kleine en grote strafzaken.
- Werkzaam tegen betaling of Pro Deo.
- Direct en laagdrempelig contact.
- Ik treed voor u op. Geen kantoorgenoot.

Nieuwsgierig? Bel 0499 577 579
Of stuur een brief naar Pallande 3,
5688 NH Oirschot

Strafrechtadvocaat
mr. Mohamed Rafik

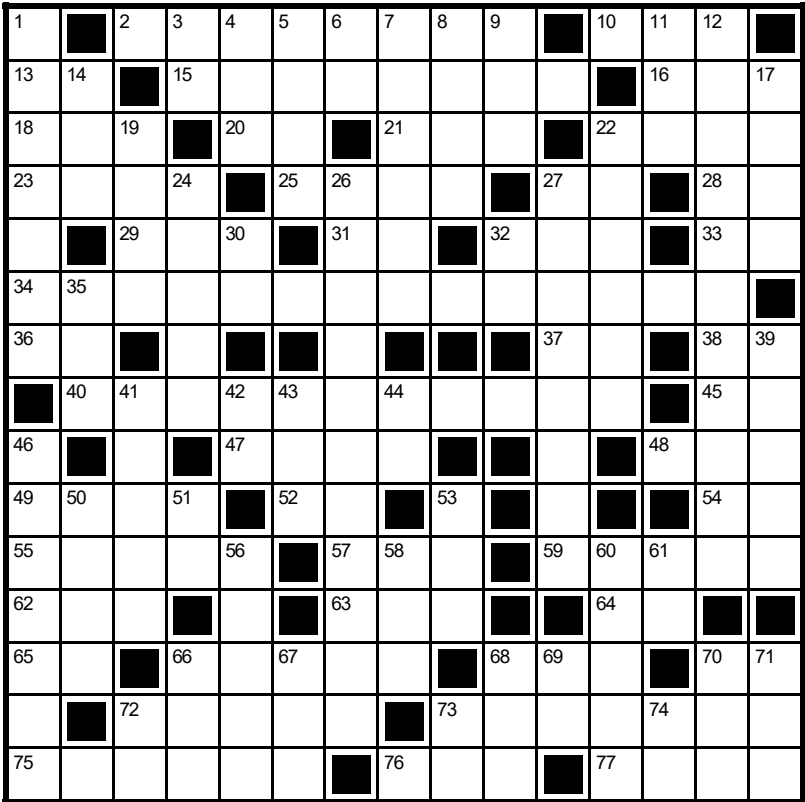
Rafik
ADVOCATEN

- Levensdelicten
- Drugszaken
- Terrorisme
- Gewelddelicten
- Ontnemingszaken
- Uitlevering
- Overlevering
- Vermogensdelicten
- Verkeersdelicten
- Zedenzaken
- Fraude
- TBS
- Beslag
- Detentierecht

Nederlands
English
عربي (Arabisch)
Tamazight (Berbers)

06 18 35 66 29
rafik@kvrzadvocaten.nl

BONJO BAJES PUZZEL

Horizontaal
2. Laagste - 10. Een veelbesproken onderwerp tijdens de Bonjo Dag - 13. Aankomend - 15. Meetkundige term - 16. Kluns - 18. Haarkrul - 20. Verenigde Naties - 21. Tochtje - 22. Soort onderwijs - 23. Eeltachtige uitwas - 25. Klap - 27. Vanaf - 28. Universiteit Twente - 29. Waterkering - 31. Uitgesloten aansprakelijkheid - 32. Chinese braadpan - 33. Bazige vrouw - 34. Wie is de beroemdste detective die nooit heeft bestaan? - 36. Per uur - 37. Moeder - 38. Personeelszaken - 40. Welke krant meldt dat het Britse gevangeniswezen op instorten staat? - 45. Onderofficier - 47. Regel - 48. Kleurentelevisie - 49. Behoeftige - 52. Fries riviertje - 54. Persoonlijk vnw. - 55. Ras - 57. Bedeesd - 59. Mond - 62. Op afstand - 63. Griekse godin - 64. Domina - 65. Voorzetsel - 66. Oplettend - 68. Turkse vorst - 70. Inhoudsmaat (afk.) - 72. Vis - 73. Houtsoort - 75. Onbenutte kans - 76. Mannelijk - 77. Rijstdrank.

Verticaal
1. Insect - 3. Geloof - 4. Daaropvolgend (afk.) - 5. Eenmaal - 6. Geloof - 7. Manier van spreken - 8. Slecht volk - 9. Takje - 11. Gezichtsorgaan - 12. Waarin bewaart columnist Dini van het Noorden haar goede herinneringen? - 14. Oesternet - 17. Rekening - 19. Walkant - 22. Kundig werkman - 24. Graansoort - 26. Wegens een gerechtelijke dwaling vrijgelaten en onlangs overleden - 27. Wat gebruik je als je iemand machtigt om voor je te stemmen? - 30. Inhoudsmaat - 32. Waaronder - 35. Armoedig verblijf - 39. Tot zeker punt - 41. Geestigheid - 42. Japans bordspel - 43. Tijdstip - 44. Noot - 46. Snit - 50. Eer - 51. Daar - 53. Paard - 56. Scheepstouw - 58. Bestemming - 60. Vaarwel - 61. Ter attentie - 66. Indien - 67. Voordat - 68. Speelgoed - 69. Eerwaarde Heer (afk.) - 70. Gezet - 71. Steensoort - 72. Burgerlijke stand (afk.) - 73. Met name - 74. Achter.

OPLOSSING VAN DE PUZZEL STAAT OP PAGINA 2.

PENN

ADVOCATEN

"Sinds 2004 gefocust op het strafrecht. Duidelijke advisering en strategiebepaling in alle soorten strafzaken. U kunt ons ook bellen als u vrijblijvend wil kennismaken"

Wij houden deze volgorde voor ogen:

- 1. Ken het recht
- 2. Ken het dossier
- 3. Verplaats je in je cliënt
- 4. Verplaats je in de rechter
- 5. Kies de juiste woorden

Wij behandelen alle soorten strafzaken en voeren de verdediging bij alle rechtbanken en hoven in het land. Op betalende basis, maar ook pro deo.

Daarnaast staan wij u graag terzijde in procedures bij:

- De beklagcommissie
- De selectiefunctionaris
- De RSJ
- De rechter in kort geding

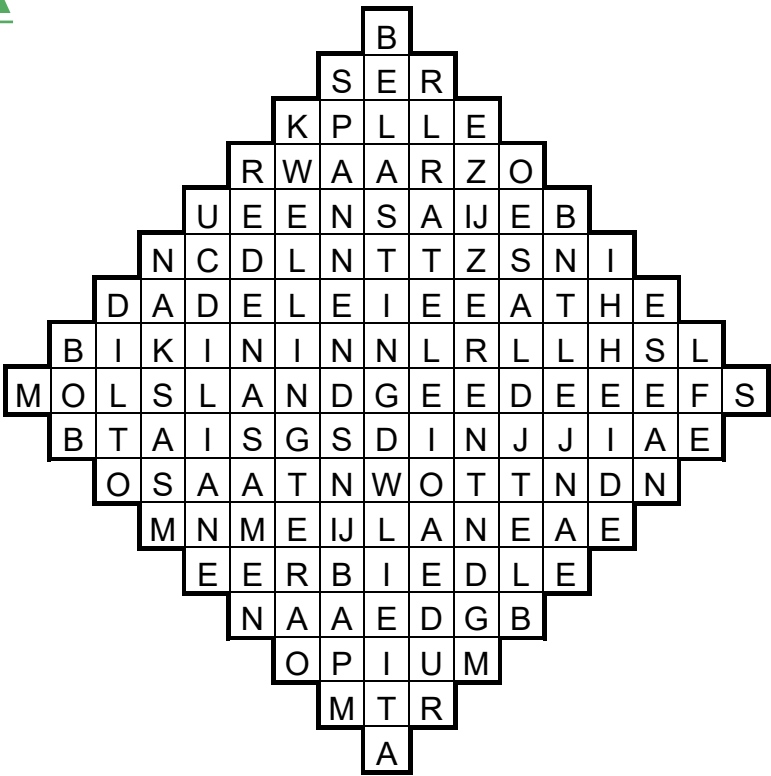

Voor meer informatie:
Mr. D.M. Penn
088-2503200/06-29179198
www.pennadvocaten.nl

OPLOSSING VAN DE WOORDZOEKER STAAT OP PAGINA 2.

BONJO WOORDZOEKER

- ARMBEEN
ATJEH
AZALEA
BELASTING
BIELS
BIKINI
BLAAM
BLOND
BOMEN
DADEL
EENDER
EERBIED
ELZEN
GLADAF
HEIDE
IJSTHEE
- IJZEREN
KASTELEIN
KWELLING
LIANE
MIDDEN
MOLSLA
NURKS
OPIUM
PEENTJES
RATEL
REDEN
RIJWIEL
SAMEN
SPANNEND
WAARZO

Advocaten in strafzaken

Venlo 077 351 10 42

lina
ADVOCATEN

Strafzaken | Overleveringszaken | Tbs-zaken | Cassatiezaken

Zit uw ISD-maatregel muurvast?

Vraag nu snel een rechtbanktoetsing aan door mr drs F.G.J. Staals, strafrechtadvocaat te Amsterdam

Tel. +31(06)10913855
www.advocatenkantoorstaals.nl

Geluksvogel achter tralies

Onlangs op een donkere, sombere dag, kwam tijdens het fatsoeneren van mijn overvolle boekenplanken opeens mijn geluksvogelpotje tevoorschijn. Ach dat potje, ik was het helemaal vergeten. En dat terwijl het vol zit met door mijzelf geschreven kleine briefjes. Het is een soort jampotje met op het deksel een vogeltje van steen. Ooit gekocht in een cadeauwinkeltje. Het idee erachter is dat het potje gevuld wordt met leuke positieve teksten, geschreven op kleine notitiepapiertjes. En als het potje vol is met fijne herinneringen, goede ideeën, mooie quotes, speciale momenten en meer van dit alles, dan leest de schrijver of schrijfster het terug en voelt zich een geluksvogel. Dat is althans de bedoeling van het geluksvogelpotje. En het klopt! Want toen ik op die sombere en zonloze dag het potje opende, stond op het eerste briefje dat ik eruit haalde de volgende tekst: “26 maart 2019. Prachtige dag gehad in de PI. Met gemotiveerde deelnemers en een interessant gesprek met G.” Wie G. was weet ik helaas niet meer en het boeiende gesprek kan ik me ook niet meer herinneren. Maar dat het een interessant gesprek was geweest, daar twijfel ik geen seconde aan. En het mooie is dat er nu, in 2025, op de afdeling Onderwijs niets is veranderd wat gemotiveerde deelnemers en cursisten betreft. Ook nu kom ik enthousiast en tevreden thuis na een middag taalhulp en interessante gesprekken. Die gesprekken zijn erg belangrijk. Praten is ook taal, per slot.

De tekst die ik op 26 maart 2019 schreef had ik dus ook later kunnen schrijven en schreef ik ook al eerder. Zoals op 20 oktober 2016: “Prachtmiddag in de PI. Met cursist P. de uitspraak van het Nederlands geoefend in gesprekken over muziek, regenbogen en helikopters.” Helaas kan ik me ook hiervan niets meer herinneren, maar het moet absoluut een prachtmiddag zijn

geweest. En op 30 oktober 2018 schreef ik: “Kerstverhaal voor de Bonjo geschreven. Blij mee.” Leuk om te weten dat ik blij was, maar waar ging dat kerstverhaal ook alweer over? Nieuwsgierig speurde ik in mijn computerbestanden en vond het al snel. En ja, dat was inderdaad een met plezier geschreven verhaal, met als titel ‘Plankenkoorts’. Op 9 november 2018 was ik alweer blij: De hoofdredacteur van het tijdschrift Balans (DJI) mailde dat ze mijn column voor Balans erg mooi vond.

Op een ander briefje staat geen datum maar alleen: “Lezen, heerlijk lezen.” En nog een mededeling zonder datum: “’s Ochtends de radio aandoen en dan muziek van Mozart horen.” Wolfgang Amadeus Mozart. Zijn muziek zorgde voor de beste start van die dag. Deze notitie doet me trouwens denken aan de film The Shawshank Redemption. De hoofdpersoon, de voor moord veroordeelde maar onschuldige Andy, draait in de gevangenis, ondanks het verbod van de bewaarders, op volle

geluidssterkte een langspeelplaat met daarop het Duetto Sull’aria uit de opera Le Nozze di Figaro van Mozart. De bruiloft van Figaro. Het duet werd gezongen door twee zangeressen en alle gevangenen luisterden ademloos naar hun zang en de mooie muziek. Ze hadden geen idee van de inhoud van het zangstuk, maar het was een onverwacht en prachtig cadeau. Andy moest even later wel de isoleercel in, maar de muziek had hij dan toch maar gehoord.

Mooie herinneringen kun je creëren door te doen wat je leuk vindt

The Shawshank Redemption is een prachtige, heftige en ontroerende film over het gevangenisleven in de Amerikaanse jaren 60. Over deze film staat geen melding in mijn geluksvogelpotje, maar ik heb nog wel een herinnering aan een andere prachtige film: O Brother, Where Art Thou? Een film uit 2000 over drie ontsnapte gevangenen in het Amerika van de jaren 30. Met George Clooney in de hoofdrol. En net als The Shawshank Redemption is O Brother, Where Art Thou? een geweldige film die zeker een herinnering in mijn geluksvogelpotje waard is. Maar blijkbaar vergat ik over deze films een notitie te maken. De films herinner ik mij gelukkig nog wel.

Lang niet alles opgeschreven

In mijn geluksvogelpotje kom ik mooie herinneringen tegen over van alles en nog wat. Shoppen met vriendinnen in een leuke stad. Lekker terrassen in de zon. Op een rommelmarkt rondsnuffelen. Onverwacht familiebezoek. Mijn geluksvogelpotje is inmiddels gevuld met allerlei leuke en mooie gebeurtenissen, maar lang niet alles is opgeschreven.

Dini van het Noorden is vrijwilligster in een Penitentiaire Inrichting. Ze schrijft over haar vrijwilligerswerk en daaraan verwante onderwerpen.

Een kennis, die ik over het geluksvogelpotje vertelde, vond het maar overdreven. Het klopt niet met de werkelijkheid, vond ze. “Want het leven geeft nu eenmaal niet alleen maar zoete druiven, maar ook zure citroenen.” En dus was het volgens haar niet terecht om alleen leuke gebeurtenissen in een potje te stoppen. Maar zo dacht ik er niet over. Natuurlijk ben ik het met haar eens dat het leven niet altijd een kwestie is van hopsasa en tralala. Maar waarom zou je vervelende en verdrietige gebeurtenissen bewaren in een geluksvogelpotje? Word je daar blij van als je die later terugleest? Krijgt je energie daarvan een boost? Ik denk het niet en je kunt ook niet beweren dat je na het lezen van verdrietige en vervelende zaken een geluksvogel bent. “Maar ik heb niet veel mooie herinneringen, hoe kom je daar dan aan?” vroeg de kennis. Dat vond ik een treurige vraag, want je zult maar geen mooie herinneringen hebben. “Mooie herinneringen kun je zelf creëren door te doen wat je leuk vindt”, zei ik. “Met bijvoorbeeld een hobby als schilderen of tekenen, wandelen, sporten, wat je maar leuk vindt om te doen”, vervolgde ik. “En mooi vrijwilligerswerk levert vaak ook goede herinneringen op.” Ik kan het wel weten, als vrijwilligster en geluksvogel achter de tralies.

Ingezonden

Negatieve toon

Na lezing van de Bonjo 4 wil ik u graag voorzien van ongevraagd advies. Met interesse heb ik de artikelen over ‘stemmen in de bajes’ gelezen, maar mij niet kunnen onttrekken aan de negatieve toonzetting van de artikelen. Uiteraard is het te prijzen dat de Bonjo zich inzet om het stemmen in de PI te vereenvoudigen, maar in uw artikelen lijkt haast geconcludeerd te worden dat het gewoonweg onmogelijk is om te stemmen. Omdat op menige plek in de PI toch al een (naar mijn mening ongewenste) negatieve sfeer hangt als het over de overheid gaat, zouden uw artikelen ertoe kunnen bijdragen dat gedetineerden juist het bijltje erbij neergooien ten aanzien van het stemmen.

Mijn advies in deze is om gedetineerden ertoe aan te zetten de mogelijkheden te onderzoeken hoe zij nu juist wél hun stem kunnen uitbrengen. Hieraan zou kunnen bijdragen als de Bonjo artikelen zou publiceren over de juiste procedures die gevolgd kunnen worden voor zowel het onderhandse per volmacht stemmen (met stempas, in dezelfde gemeente) als via schriftelijke volmacht stemmen (via een machtigingsformulier, ook mogelijk als er in een andere gemeente gestemd ‘moet’ worden). Uiteraard is het dan van belang om justitiabelen erop te wijzen dat deze procedures vanuit de PI meer tijd in beslag nemen dan ‘buiten’. De in de vorige Bonjo vermelde obstakels, zoals ‘even een kopietje maken van je ID is er doorgaans niet bij’, zijn juist punten

ter voorlichting; zoals eerder gezegd een dergelijke negatieve toonzetting helpt gedetineerden niet ‘meer’ hun best te doen en wellicht blijkt dit punt in de praktijk wel helemaal niet zo ingewikkeld. Uitzoeken dus en niet bij de pakken neerzitten. Persoonlijk zou ik het op prijs stellen als de Bonjo de richtlijnen om per volmacht te stemmen – die door de overheid puntsgewijs op haar website staan vermeld – zou vertalen naar een schema dat ook door het gros van de gedetineerden wordt begrepen, zodat zij gemotiveerd worden binnen de (beperkte) mogelijkheden die zij hebben toch hun stem uit te brengen.

Ingezonden door een gedetineerde uit Lelystad (naam bij redactie bekend).

Ingezonden

DVD-speler in de ban? Ga in beklaag!

Onlangs kregen we in onze PI te horen dat we geen DVD-spelers meer kunnen huren of kopen. Het is dus wachten op het moment dat de bestaande spelers worden ingenomen. Eerder zijn onder het mom van veiligheid playstations op die manier geweerd in de PI. Wij hoorden dat het om landelijk beleid gaat. Via de Bonjo wil ik daarom iedereen oproepen in beklaag te gaan als je geen DVD-speler meer kunt kopen of huren óf als hij van je wordt afgenomen. In dat laatste geval zou DJI overigens in elk geval geld moeten terugbetalen voor elke afgenomen speler. Samen staan we sterk!

Ingezonden door een gedetineerde (naam bekend bij redactie)

De succesvolste detective die nooit heeft bestaan

Sherlock Holmes en het mysterie van het negende boek

Verreweg de grootste oplosser van misdrijven wereldwijd is zonder twijfel Sherlock Holmes. En verreweg zijn kortste boek lees je vandaag hier, in de Bonjo. Voor de allereerste keer integraal in het Nederlands vertaald.

Theo Knippenberg

Maar eerst nog even voor het handjevol de Bonjo-lezers dat hem niet kent: Sherlock Holmes is de meest succesvolle privédetective die nooit heeft bestaan, al weten we heel veel van hem. Hij is waarschijnlijk geboren in 1864, vermoedelijk op 6 januari. We weten niet waar, maar wel dat hij als detective woonde in Londen, op het adres Baker Street 221B, in een appartement dat hij huurde van Mrs. Hudson en deelde met een arts, Dr. Watson. In de boeken en losse verhalen over Sherlock Holmes is Watson de verteller van de heldendaden van zijn kompaan.

Ik heb dit adres in Baker Street trouwens een keer bezocht, denkend dat het een verzinsel was. Dat was het ook, maar tegenwoordig niet meer. Een groep fanatieke fans van de Grote Speurder, de Sherlock Holmes Society of England, kocht eind vorige eeuw een pand in Baker Street, op huisnummer 239, en opende daar het Sherlock Holmes Museum. Daarna wisten ze van het gemeentebestuur toestemming te krijgen het huisnummer te veranderen in 221B. Het pand werd ingericht zoals wij ons voorstellen dat het huishouden van Sherlock Holmes, Dr. Watson en Mrs. Hudson – drie mensen die nooit hebben bestaan – geweest moet zijn.

Womanizer

Holmes en Watson waren trouwens geen homostel. Ze woonden samen vanwege de hoge huur van dit chique adres. Watson was bovendien nogal een womanizer, laat hij ons geregeld en opschepperig weten. Holmes zelf had geen vrouw in zijn leven en blijkbaar ook geen seks, al is er zekere Irene Adler, een bijzonder mooie en intelligente vrouw die in een van de verhalen voorkomt, maar daarna alleen nog in opmerkingen van Holmes als 'De Vrouw'.

Wat weten we verder van misschien wel de beroemdste man die nooit heeft bestaan? Sherlock Holmes speelt viool en rookt stevig; sigaretten en sigaren, maar vooral pijp. In de overlevering, door de ontelbare toneelopvoeringen en verfilmingen voor bioscoop en televisie – Sherlock Holmes is door meer acteurs gespeeld dan enig ander karakter in de geschiedenis, in bijna tweehonderd films

en nog veel meer televisieproducties – is die pijp zijn handelsmerk (samen met zijn onafscheidelijke vergrootglas). De pijp, zo'n kromme waarin wel een half pakje tabak past, is een symbool van wijsheid geworden. Holmes is trouwens ook een expert in het identificeren van tabaksas en heeft daar volgens Watson een wetenschappelijk artikel over geschreven.

Sherlock Holmes is vooral een specialist in het oplossen van ongewone zaken

Coke en morfine

Hij houdt ook van cocaïne. En dan geen recreatief lijntje, maar meteen de spuit erin. Hij heeft ook zijn eigen spuit, die hij opbergt in een etui van Marokkaans leer. Cocaïne helpt hem om actief en alert te blijven, maar hij grijpt even graag naar morfine. Om te ontspannen, neem ik aan. Neem deze dialoog (uit: *The Sign of Four*):

Watson: "Wat is het vandaag? Morfine of cocaïne?"

Holmes: "Vandaag cocaïne, een oplossing van 7 procent. Wil je meedoen?"

De hamvraag is natuurlijk wat Sherlock Holmes zo bijzonder maakte. Wat maakt hem tot de grootste speurneus aller tijden? Deels is dat zijn talent voor spoorzoeken; bijvoorbeeld de afdrucken van voeten en schoenen, binnen in het stof of buiten in de modder, of die van hoefijzers, koetswielen en fietsbanden, net als tabakskruimels en as of sigarettenpeuken die hem onvermijdelijk leiden naar de dader. Eigenlijk is Holmes de voorloper van *CSI* en het Nederlands Forensisch Instituut. Ook krutresten op het lichaam van het slachtoffer, de vergelijking van kogelhulzen en vingerafdrukken, dingen die rond 1900 grotendeels sciencefiction waren, hielpen Sherlock Holmes om misdrijven op te lossen.

Goede acteur

Daarnaast was Holmes een meester in vermommingen. In de verhalen kom je hem undercover tegen als ruige zeeman,

jonge predikant, oude Italiaanse priester, opiumverslaafde, zwerver, boekhandelaar, loodgieter, oude vrouw en stervende oude man. Blijkbaar was Sherlock Holmes net zo'n goede (of zelfs betere) acteur als de vele honderden die hem sindsdien gespeeld hebben.

Maar Sherlock Holmes is vooral een specialist in het oplossen van ongewone zaken, dankzij zijn unieke talent om uit kleine dingen die op het eerste gezicht onbelangrijk lijken, belangrijke conclusies te trekken. 'Deductie' noemen we dat. Hij kan bijvoorbeeld aan iemands kleding zien wat voor huisdieren die persoon heeft en aan vingernagels of iemand gezond is of niet. Een hilarisch voorbeeld is een oude hoed, waaraan niemand iets bijzonders zou zien. Maar Holmes concludeert uit de details dat 'de eigenaar zeer intellectueel is, in de afgelopen drie jaar ooit financieel goed af was, hoewel hij het nu moeilijk heeft; eens had hij een vooruitziende blik, maar nu minder; wat wijst op een morele achteruitgang, waarschijnlijk veroorzaakt door drankzucht; en zijn vrouw houdt duidelijk niet meer van hem.' (Uit: *The adventure of the blue carbuncle*)

Holmes is in totaal 23 jaar werkzaam geweest als detective. Zijn schepper, Arthur Conan Doyle, kreeg genoeg van hem en wilde meer tijd besteden aan zijn zieke echtgenote. Bovendien was hij eigenlijk meer geïnteresseerd in het genre van de historische roman. De miljoenen liefhebbers van Holmes wilden echter meer verhalen en Doyle loste dat probleem op door *The Final Problem* te schrijven, waarin Holmes in een gevecht met zijn aartsvijand professor Moriarty om het leven komt. Deze Moriarty is hoogleraar in de wiskunde en een geniale boef.

Korte verhalen

Algemeen wordt aangenomen dat Arthur Conan Doyle vier boeken en 56 korte verhalen schreef over Sherlock Holmes en diens onafscheidelijke kompaan Watson. Die verhalen verschenen over een periode van veertig jaar als feuilleton in het tijdschrift *The Strand Magazine*. In die tijd was dat een populaire vorm van publiceren. Ook Charles Dickens schreef zijn boeken op deze manier. De korte verhalen werden vervolgens gebundeld in vier

bundels. In totaal brengt dat het officiële aantal Sherlock Holmes-boeken op acht. Maar voortaan weet jij beter: het zijn er negen.

Dat negende boek is wel wat klein uitgevallen, 4 centimeter hoog, om precies te zijn. Het is handgeschreven door Doyle en de oplage bestond uit één exemplaar. Dat ene exemplaar wordt trouwens nog beter bewaakt dan jij (tenzij je in de EBI zit, natuurlijk). Want dit negende boek (ingebonden met een leren omslag) staat met andere mini-meesterwerkjes in de bibliotheek van een poppenhuis dat van de Engelse koningin Mary was. Het is het grootste en beroemdste poppenhuis ter wereld en werd meer dan honderd jaar geleden gemaakt door wereldberoemde architecten en gevuld met kunst en design van de allerbeste kunstenaars en ontwerpers van de vroege twintigste eeuw.

Eigen wapenkamer

Het poppenhuis, tot op de millimeter uitgevoerd in een schaal van 1:12, staat in Windsor Castle. Dit is al bijna duizend jaar het grootste bewoonde kasteel ter wereld en al die tijd eigendom van de Britse koninklijke familie. Het kan daar nu al honderd jaar worden bewonderd en heeft alles wat een echt koningspaleis hoort te hebben: een garage vol Rolls-Royces en Bentleys, een wijnkelder met topwijnen in minuscule flesjes en zelfs een eigen wapenkamer voor de koninklijke jachtpartijen.

En Queen Mary's Doll House heeft dus ook een bibliotheek, met zeshonderd titels, allemaal in leer gebonden in een oplage van één exemplaar.

Oorspronkelijk waren het 170 titels, maar door de jaren heen is de collectie gegroeid. Godzijdank hebben veel auteurs, onder wie Virginia Woolf, het verzoek om een bijdrage te leveren ook koninklijk afgewezen, want alleen al het inbinden van zo'n miniboekje dat niemand ooit kan lezen, kost meer dan een sociale huurwoning in Londen voor een heel jaar.

Maar goed, de reeds tot de adelstand verheven Sir Arthur Conan Doyle voelde zich vereerd en schreef zijn negende boek, met pen en exclusief voor de Library of Queen Mary's Doll House. Het telt zo'n vijfhonderd woorden, waarin Watson het belangrijkste talent van Sherlock Holmes tamelijk irritant vindt en in twijfel trekt.

Hoe Watson het trucje leerde

Sir A. Conan Doyle

Het hele ontbijt had Watson zijn tafelgenoot intensief gadegeslagen.
Holmes keek op en ving zijn blik

“Welaan Watson, waar denk je aan?” vroeg hij.

“Aan jou.”

“Mij?”

“Ja Holmes. Ik dacht weer eens hoe oppervlakkig die trucjes van je eigenlijk zijn en hoe wonderlijk het is dat het publiek nog steeds zoveel interesse erin heeft.”

“Daar ben ik het helemaal mee eens”, zei Holmes. “En nu je het zegt, ik herinner me dat ik ooit zelf iets dergelijks heb verkondigd.”

“Iedereen”, zei Watson nadrukkelijk, “kan zich jouw methoden heel gemakkelijk eigen maken.”

“Ongetwijfeld”, antwoordde Holmes met een glimlach. “Misschien kun je dan zelf een voorbeeld geven?”

“Maar al te graag”, zei Watson. “Ik durf bijvoorbeeld te stellen dat je erg bezorgd was toen je vanmorgen opstond.”

“Uitstekend!” zei Holmes. “Hoe kun je dat in hemelsnaam weten?”

“Eenvoudig: normaal gesproken ben je een uiterst verzorgde man, maar vandaag ben je zelfs vergeten je te scheren.”

“Lieve hemel! Hoe slim opgemerkt!” zei Holmes. “Ik had geen idee, Watson, dat je zo’n snelle leerling was. Heeft jouw arendsoog nog meer opgemerkt?”

“Jazeker, Holmes. Je hebt een cliënt die Barlow heet en je hebt geen succes gehad met zijn zaak.”

“Lieve hemel, hoe ben je dáár achter gekomen?”

“Ik zag de naam op een envelop staan. Toen je die opende en de brief las, gromde je en frommelde hem fronsend in je jaszak.”

“Bewonderenswaardig! Je hebt inderdaad goed opgelet. Nog meer conclusies?”

“Ik vrees, Holmes, dat je je bent gaan bezighouden met financiële speculaties.”

“Waaruit leid je dat af, Watson?”

“Je opende de krant, bladerde meteen naar de beursberichten en gaf luid blijk van je interesse in wat je las.”

“Nou, dat is heel slim van je, Watson. Verder nog iets?”

“Ja Holmes, je hebt voor het ontbijt alvast je overjas aangetrokken, in plaats van je kamerjas, wat bewijst dat je elk moment een belangrijke bezoeker verwacht.”

“Nog meer observaties?”

“Ik zou vast en zeker meer dingen kunnen opnoemen, Holmes, maar ik noemde deze om je te laten zien dat er op deze wereld andere mensen rondlopen die net zo slim kunnen zijn als jij.”

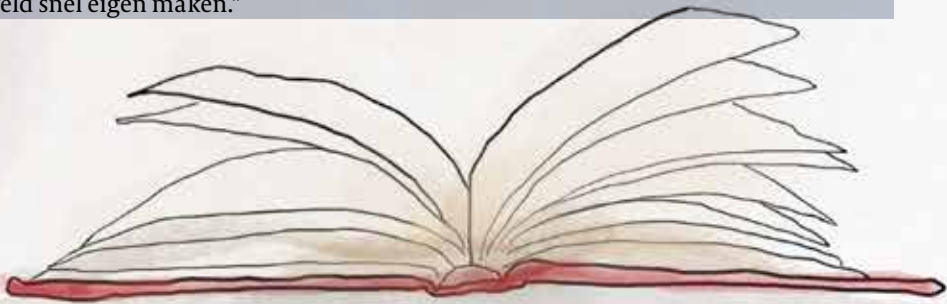
“En andere die niet zo slim zijn”, zei Holmes. “Ik geef toe dat het er maar weinig zijn, maar ik ben bang, mijn beste Watson, dat ik jou tot hen moet rekenen.”

“Wat bedoel je, Holmes?”

“Nou, beste kerel, ik ben bang dat jouw gevolgtrekkingen niet zo treffend waren als ik zou wensen.”

“Je bedoelt dat ik het mis heb?”

“Een klein beetje wel, vrees ik. Laten we ze even punt voor punt doorlopen. Ik heb me vanmorgen niet geschoren, omdat ik mijn scheermes gisteren heb weggebracht om het te laten slijpen. Het was wat bot geworden. Ik heb mijn overjas aangetrokken, omdat ik, helaas, een vroege afspraak heb met mijn tandarts. Hij heet Barlow en in zijn brief meldde hij dit vroege tijdstip. Op de pagina naast de beursberichten in de krant staan de cricketuitslagen en ik was erg benieuwd of Surrey het had gered tegen Kent. Maar ga vooral door, Watson, ga door! Het is een heel oppervlakkig trucje en je zult het je ongetwijfeld snel eigen maken.”

Brits gevangeniswezen balanceert op de rand van instorten

Het gevangenisstelsel in het Verenigd Koninkrijk heeft in een periode van twaalf maanden drie keer op het punt gestaan om volledig in te storten, valt te lezen in The Guardian. De Britse krant baseert zich op onafhankelijk onderzoek, uitgevoerd door voormalig gevangenis-toezichthouder Dame Anne Owers. Het rapport legt de schuld neer bij opeenvolgende regeringen, die onvoldoende grip

kregen op de groeiende crisis. Genomen maatregelen, zoals het in toenemende mate vervroegd vrijlaten van gevangenen, hielpen niet om de druk op de gevangenis te verlichten. Nick Hardwick, net als Owers voormalig toezichthouder op de gevangenis en tevens voorzitter van re-integratie-organisatie Nacro (National Association for the Care and Resettlement of Offenders), zegt in

een interview met The Guardian dat de steeds langere gevangenisstraffen deels hebben gezorgd voor de crisis. Daarnaast worden veel gedetineerden die voorwaardelijk zijn vrijgelaten bij het overtreden van de voorwaarden direct teruggeplaatst in de gevangenis, zelfs als zij geen nieuw delict hebben gepleegd. De meest effectieve oplossingen, zoals het verkorten van straffen, zijn volgens

Hardwick politiek vaak impopulair. Regeringen praten liever over het bouwen van nieuwe gevangenis. Hardwick stelt echter dat als straffen niet worden verkort, ook deze gevangenis opnieuw snel vol zullen raken. Daarnaast brengt het bouwen en runnen van een nieuwe gevangenis enorme kosten met zich mee, die uiteindelijk door de belastingbetaler moeten worden gedragen. (GB)

CONTACTBUREAU

van BONJO

2218 Wesley

Hallo dames..., ik ben Wesley, een man van 37 jaar oud. Ik schrijf dit bericht, omdat ik op zoek ben naar een penvriendin of een relatie. Mijn hobby's zijn voetbal en volleybal. Verder zijn mijn favoriete clubs AFC Ajax en PEC Zwolle. Ik zit al veertien jaar in de tbs en heb ongeleid verlot. Als je een foto bij je reactie doet, krijg je altijd een reactie terug. Liefs Wesley.

2220 C.

Hey! Ik ben C., een jongedame uit Nederland. Oorspronkelijk uit het Midden-Oosten. Ben licht getint, met donker haar en donkere ogen. Ik zit nu iets langer dan een jaar in de gevangenis en moet nog een tijdje. Heb veel tijd met mezelf alleen doorgebracht. En nu lijkt het me wel leuk om een lieve, gezellige, bescheiden man met humor te ontmoeten, met gevangeniservaring. Het liefst iemand van rond de 30 jaar die ook uit het Midden-Oosten komt. Ben jij mijn toekomstige penmaatje of meer? Schrijf me dan terug.

2221 Echte man

Zijn er nog vrouwen die naar een echte man verlangen? Een die dominant is en beschermend. Waar jij je te allen tijde veilig bij zult voelen. Die jouw leven verrijkt. Je laat opbloeien en laat stralen. Die jouw leven makkelijker maakt. Die naar je luistert en met je meedenkt. Ondersteunend is. Je af kan remmen als dat nodig is. Hou je ervan om hoffelijk behandeld te worden? Waar het woord intimiteit niet alleen seks betekent? Houd je van gezelligheid? Waar controlerend gedrag niet wenselijk is, maar vertrouwen wel. Waar gezonde jaloezie oké is, maar geen overhand heeft? Vriendschappelijk contact vind ik ook leuk. En zo moet je beginnen natuurlijk, haha. Dit is een nieuwe manier voor mij om in contact te komen met een vrouw. Ik zit nu drie jaar vast en ben twee jaar vrijgezel. Ik zit volgend jaar op de BBA en verlang nu wel weer naar leuk contact en sta open voor meer. Ik ben 1,90 meter lang, heb bruine ogen, ben stevig gebouwd, met kort geschoren, donker haar. Ik hou van koken, lezen, ondernemen, natuur, reizen, weekendje weg, gezelligheid, filmpje, serie, docu. Ik ben creatief en handig.

2222 F.A.

Hallo leuke lieve spontane dames. Ik zal me even voorstellen. Ik ben F.A. Ik ben 33 jaar. Ik heb een breed en krachtig postuur. Ik heb lichtbruine ogen en donker haar. Ik ben 1,86 meter lang. Ik ben op zoek naar een leuke vrouw die net als ik nog eventjes binnen zit en het leuk vindt om een leuk schrijfcontact op te bouwen. Mijn hobby's zijn sporten en koken en ik hou van lekker eten. Ben jij die leuke dame met wie ik kan lachen maar ook een diepgaand gesprek kan voeren? Laten we dan schrijven en wie weet spreken we elkaar snel. Ik zal altijd reageren met een foto. Hopelijk tot schrijfs, liefs F.A.

2223 Loetje

Hallo dames mijn naam is Leo, maar de meesten noemen mij Loetje. Ik ben 24 jaar oud en zit in de PI op verdenking van wapenhandel, een uit de hand gelopen hobby. Ik ben een rustig en zorgzaam persoon die graag voor anderen klaar staat. Ik kan heel erg genieten van dieren en lekker de natuur in gaan, maar ik ben er zeker niet vies van om gezellig samen de stad in te gaan en een terrasje te pakken. Ik weet nog niet hoelang mijn verblijf hier gaat duren, maar ik leer graag mensen kennen. Ik zoek een dame met wie ik leuke gesprekken kan hebben en wie weet wat daaruit kan komen. Wees lekker jezelf en wie weet schrijven we snel. Groetjes, Loetje

2128 Timo

Ik, man, 30 jaar nu (gaat snel, hè?). Ik zoek contact met dames omdat ik me veele in de cel. Ik ben 1,84 meter lang, weeg 76 kilo, heb groene ogen en bruin haar. Oh nee, kaal nu haha! Wil jij de dagelijkse sleur ook doorbreken? Laten we dan elkaar helpen. Rustig, Timo

2224 Stefan

Beste lezer, Ik ben Stefan en ik verblijf momenteel al een jaar in de PI en ik heb nog zo'n drie jaar te gaan. Ik heb geen sociaal netwerk en hoop middels deze weg een leuke christelijke vrouw tussen de 30 en 45 jaar te ontmoeten. Zelf ben ik Nederlands, 27 jaar, 1,94 meter, 91 kilo, met groengrijze ogen, donkerblond haar en een kort baardje. Ook heb ik veel zichtbare tattoos. Enkele jaren terug heb ik me laten dopen en geloof is erg belangrijk voor mij. Verder ben ik een avontuurlijk en zorgzaam type dat niet van stilzitten houdt. In mijn jeugd heb ik op internationaal niveau gewield en voor mijn gevangenschap trainde ik voor marathons. Ook ben ik vrijwilliger geweest in Oekraïne en daaropvolgend in een vluchtelingenkamp voor Oekraïners in Polen. Tevens heb ik een militaire opleiding gevolgd bij het Franse vreemdelingenlegioen, maar ik besloot niet in dienst te treden. Verder ben ik gek op de natuur, goede gesprekken en sport. Ik hoop dat mijn verhaal jou aanspreekt en er leuk contact kan ontstaan en misschien wel liefde, want daar verlangt iedereen naar, toch? Stuur me gerust een brief en laat me weten wie je bent en wat je belangrijk vindt. Ik zou het waarderen als je een foto van jezelf meestuur, zodat ik een beeld heb van met wie ik communiceer. Bij mijn antwoord zal ik ook een foto van mezelf sturen. Liefdevolle groet, Stefan

2225 Ben

Ik zal mij eerst even voorstellen. Mijn naam is Ben. Ik ben een blanke, blonde, 57-jarige man. Ik zit momenteel helaas voor de eerste keer in mijn leven in hechtenis in Duitsland. Graag zou ik via deze weg iemand willen leren kennen om mee te schrijven. Voorkeuren heb ik niet, zolang je aardig bent is het voor mij al een goede start. Dus of je nu vrouw,

ZO WERKT HET CONTACTBUREAU

1. Je stuurt je advertentie naar Bonjo contactbureau, Nieuwe Herengracht 18 1018 DP Amsterdam. 2. Bonjo stuurt de advertentie naar een beoordelingscommissie. Deze moet goedkeuring geven voor plaatsing. 3. Bij goedkeuring plaatst Bonjo je advertentie in de Bonjo en/of op de website. 4. Een reactie op een advertentie stuur je naar Bonjo contactbureau. Vermeld hierbij wel het advertentienummer anders kunnen wij je reactie niet doorsturen. Doe een postzegel op de enveloppe en stuur 'm op. 5. Als je reageert maar niet wilt dat je adres bekend wordt, vermeld je adres dan niet in je brief maar op een bijgevoegd papiertje.

Zonder je adres kunnen wij geen reacties naar je terug sturen. Een eerlijk verhaal scoort het best. Dus schrijf een brief met daarin je interesses, hoe lang je nog moet, wat je graag wilt en wat weer niet. Ieder die de site bezoekt weet dat hij/zij met een gedetineerde te maken heeft. Transparanter kan niet!

trans of man bent, wit, geel, rood, bruin of zwart, maakt geheel niet uit. Ik ben iedereen die wil schrijven dankbaar, zolang je aardig bent en geen vooroordelen hebt. Ik hoop dat ik snel wat van iemand kan lezen. Alvast veel dank en vele lieve groeten.

2226 Maik

Hoi guys, Ik ben een Nederlandse jongen van in de 30. Ik heb donkerblond haar en grijsgroene ogen. Verder ben ik slank/sportief en weeg rond de 75 kg. Ik hou van films/series, gamen, muziek, reizen en koken, want het eten in de PI is erg mèh. Na detentie ga ik een huisje in Spanje kopen om de Nederlandse winters te kunnen ontvluchten. Ik ben op zoek naar een leuke guy tot ongeveer 35 jaar die ook positief in het leven staat en zijn dromen wil laten uitkomen. Heb je zin om met me te schrijven, reageer dan met een leuk briefje en ik schrijf je sowieso terug. Xoxo Maik

...en wie ben jij?

2227 W.

Hallo dames. Ik ben W. uit Rotterdam, 38 jaar oud met Nederlandse nationaliteit. Ik ben kaal met korte baard, grijsgroene ogen en 1,79 lang. Ik ben sportief en gezellig ingesteld maar ben ook een serieus persoon! Ik zit zeven jaar binnen, waarvan de helft in een kliniek. Mijn ongeleid verlot is gestart en binnen een jaar ga ik resocialiseren. Ik ga mijn eigen bedrijf opstarten, omdat ik liever mijn eigen baas ben en geld belangrijk is, zeker nu alles zo duur is. Ik ben op zoek naar een leuke en gezellige meid of dame om beter te leren kennen en wie weet meer. Als je wat van je laat horen zal ik altijd reageren en belangstelling voor je hebben. Mijn vraag zal altijd zijn: wie ben jij? En wat zijn jouw ambities in dit leven? Misschien hoor ik snel van je. Xxx.

2228 Henk

Hallo, Mijn naam is Henk, geboren in 1971. Op het moment van deze advertentie verblijf ik helaas in de PI. Ik ben vrijgezel en heb geen kinderen. Ik zoek een vrouw tussen de 45 en 64 jaar om alvast mee te schrijven. Liefst in de buurt van Roermond. Of er een toekomstige relatie in zit weet ik nog niet. Mijn toekomstplannen voor als ik straks eindelijk weer

vrij ben, leg ik in een brief wel uit. Ik ben 1,70 meter, normaal postuur, blauwe ogen, blond (ben grijzend en kalend).

2229 Arek

Hallo lieve meiden, Mijn naam is Arek. Ik ben 22 jaar oud, lang en atletisch, met donker haar en blauwgrijze ogen. Ben je een lieve en zorgzame meid? Dan kom ik graag in contact. Ik hou van koken en sporten. Ik heb gevoel voor humor en ben sociaal. Dus ben je op zoek naar een gezellige penvriendin? Stuur dan een reactie. Liefs, Arek

2230 Sandra

Hey, Ik ben Sandra, ik kom uit België. Ik zit al een tijdje gedetineerd in Nederland en ben er wel aan toe om contact met iemand te leggen. Ik hou van eerlijkheid en vind normen en waarden belangrijk. Ik ben heel sociaal, met een goede babbel. Ik doe veel oefeningen op cel en hier is drie keer per week fitness. Ik heb lange, donkerrood gekleurde haren en groene ogen. Dus wil je een leuke dame met een babbel, schrijf me dan! Wil je meer van me weten? Hopelijk tot snel dan.

2231 D.

Hallo dames mijn naam is D. Ik ben 20 jaar. Ik ben 1,85 meter, heb donker haar en een licht baardje. Ik heb Italiaanse roots en kom uit Zutphen, maar zit momenteel in de PI. Omdat ik nog een behoorlijke tijd moet zitten, zoek ik een leuke penvriendin. Heb jij interesse? Dan hoor ik graag van je.

2232 Danny

Hoi, ben jij een leuke spontane meid van tussen de 20 en 40 jaar oud en wil je een leuk schrijfcontact met een aardige bajesklant, geboren in Eindhoven, schrijf me dan een brief.

2233 Mo

Hallo leuke dame, ik ben Mo van 26 jaar oud, 1,78 meter lang, met een normaal postuur en een schattig buikje (misschien zie jij dit anders, haha). Ik ben lekker bruin en van Marokkaanse komaf. Voor de rest kan je best wel met mij lachen, ben het feestje in huis en misschien wel jouw zonnetje. Ik ben een hele zorgzame man en wil altijd lachen, een dag niet gelachen is een dag niet geleefd. Daarnaast kun je ook altijd seriëuze gesprekken met mij hebben. Ik zoek een leuke dame naar wie ik kan schrijven en misschien wel bellen. Ben jij die dame die mijn detentie afmaakt en misschien wel daarna? Schrijf mij dan een brief, het liefst met foto maar dat is geen must. Je krijgt sowieso altijd

NANCY DEKENS

Bewaak de menselijkheid

Zo nu en dan vraag ik mij af welk doel wordt gediend in het strafproces: een verdachte recht doen of slachtoffers een podium geven? Vorige week stond een nare strafzaak voor inhoudelijke behandeling op de rol. De zaak liep al enige tijd. Eindelijk was het zover. De verdenking betrof een levensdelict. De zittingszaal was goed gevuld: het politieteam, allerlei media, veel nabestaanden en een schoolklas. Mijn klant was alleen. Voor hem was niemand gekomen. Buiten mijn kantoorgenoot en ik. De feiten werden lang besproken. Net als de persoonlijke omstandigheden. Daarna volgde het spreekrecht van de nabestaanden. Onderdeel daarvan was een minutenlange fotocollage gemaakt

van het slachtoffer. Die werd getoond. Die eerste dag was zwaar. Een dag later stonden requisitoir en pleidooi op de planning. En de slachtofferadvocaat mocht zich uitlaten over de eis en de bewijsmiddelen. Het requisitoir duurde uren. Het was meedogenloos. Nare details werden niet geschuwd. De vader van het slachtoffer hield het niet meer en begon te schreeuwen tegen mijn klant. De moeder van het slachtoffer viel flauw. De zitting werd daarop onderbroken. Dat het ook voor mijn klant heel zwaar was, leek bijzaak. Terwijl het toch zijn strafproces is en niet het proces van de nabestaanden. Inmiddels was hij gebroken en wilde de rest van de zitting niet meer bijwonen. Uiteindelijk is hij weer

verschenen in de zaal. Ik ben de rest van het requisitoir naast hem gaan zitten. Als steun. Voor zover je die op dat moment kan bieden. Het requisitoir was pas op de helft en ging op dezelfde voet verder als eerst.

Ogen in de rug
Terwijl ik daar zo zat, gevoelsmatig ook in het verdachtenbankje, ervoer ik hoe zwaar het is om terecht te staan. Met zoveel mensen erbij en omheen die boos op je zijn. Het merendeel van hen zie je niet eens. Die zitten achter en boven je. Hun ogen voel je in je rug prikken. En je kunt er niets tegen doen. Dit is wat een zitting in het openbaar inhoudt. De uiteindelijke eis voelde als een mokerslag. De advocaat van de nabestaanden vond het vervolgens nog nodig om minutenlang te zeggen dat er nog een extra schep bovenop die eis moest. Er volgde een korte pauze, waarna ik de rechtbank ervan kon gaan overtuigen

dat het OM het helemaal verkeerd ziet en mijn klant niet verdient wat hij volgens het OM moet krijgen. Een vrij onmogelijke taak na zo een standrechtelijke executie. Toch is dat wat advocaten doen. Dat wat onmogelijk lijkt, geloofwaardig bepleiten. En de klant, hoe onaangenaam de feiten ook zijn, het menselijke gezicht geven dat niemand lijkt te willen zien. Dát is de taak die je hebt als advocaat. Ik denk dat ik dat ook in deze zaak goed heb gedaan. Samen overigens met mijn kantoorgenoot Abdulah Vehab. Onze samenleving is weinig vergevingsbereid. Het gaat vooral om hard straffen, maar daar wordt niemand beter van. Ik blijf strijden voor rechtvaardigheid. Ook als dat tegen de stroom in is. De uitspraak laat nog even op zich wachten.

Mr. Nancy Dekens is advocaat bij Dekens & Aytemur strafrechtadvocaten te Amsterdam.

een brief terug. Groetjes van een favoriete knuffelmarokkaan

2234 Wick

Hoi, noem mij maar Mr. Wick. Al ben ik een lange blanke man, ik heb verder geen overeenkomsten met de echte acteur. Ik ben 27 jaar. Verder kan ik me omschrijven als spontaan, zorgzaam, ondernemend, kalm en open-minded! In mijn vrije tijd ga ik graag op stap/reis, zo nu en dan een potje gamen, al ga ik liever naar vrienden, maar een leuke film op Netflix sla ik ook niet over. Ook vind ik het leuk om te sporten en ga ik graag naar attractieparken. Ik ben op zoek naar een man die geïnteresseerd is in mannen, bi mag ook. Ik zou nog meer over mijzelf kunnen vertellen, maar bewaar ook wat om over te schrijven. Mocht je brief aankomen, dan reageer ik, maar vergeet jezelf niet te omschrijven, naast je karakter. Groetjes!

2235 Tom

Ik ben Tom, ben op zoek naar een leuke dame om gezellig mee te schrijven en van daaruit te kijken wat er ontstaat. Mijn leeftijd is 34 jaar, ik ben 1,75 meter lang, heb bruin haar, bruine ogen, ben atletisch gebouwd en kom uit Limburg. Dingen die ik leuk vind om te doen zijn reizen, leuke steden bezoeken, en uit eten gaan. Helaas gaan deze dingen op dit moment even niet vanwege detentie. Wel probeer ik de tijd positief te besteden door te studeren en veel te sporten, fitnessen en hardlopen. Andere hobby's van mij zijn o.a. tekenen en gitaar spelen. Verder ben ik een rustig persoon met wie je gezellig kunt lachen, maar ik kan ook een serieuze gesprekspartner zijn. Ik ben op zoek naar iemand die gewoon zichzelf is en met wie ik kan lachen. Daarnaast vind ik respect, vertrouwen en eerlijkheid belangrijk. Als je dit leest en je hierin kan vinden, twijfel niet om te schrijven. Ik

ben ook benieuwd naar jouw verhaal. Je krijgt sowieso een reactie terug. Wie weet vinden we een klik. Liefs, Tom

2236 Wesley

Hallo dames, ik ben Wesley. Ik ben een man van 38 jaar. Ik schrijf dit bericht, omdat ik op zoek ben naar een pen vriendin of een relatie. Mijn hobby's zijn voetbal en volleybal. Verder zijn mijn favoriete clubs Ajax en PEC Zwolle. Ik zit al veertien jaar in de tbs en ben heel zorgzaam en beschermend voor mensen. Als je een foto bij je reactie doet, krijg je altijd een reactie terug. Liefs, Wesley. Laat snel wat van jullie horen!

2237 M.

Hey super tijgers, ik ben een leuke dame van 24 jaar jong. Ik kook graag en ben verzorgd. Ik heb donkerbruine ogen en een donkergetinte huidskleur en heb een bos vol mooie krullen en volle lippen. Ik houd van

gezelligheid en goede vibes. Ik zit momenteel een jaar binnen en moet nog een jaar. Ik ben op zoek naar een leuk, gezellig, sportief, eerlijk, jongvolwassen schrijfmaatje en misschien wel wat meer later in de toekomst. Wil je meer van mij horen, laat je scoren. Veel liefs M.

2238 Rik

Zoek jij naar romantiek? Naar geborgenheid en plezier? Zoek vooral niet verder dan. Want zie, ik ben nu hier. Je droomman is gekomen. Niet te jong en niet te oud. Ik ben geen prins en heb geen paard, maar wel een hart van goud. Ik ben sportief, hoogopgeleid. Cultureel ook onderlegd. Ik ben openhartig en houd van kunst, ben gevoelig, open en oprecht. We kunnen wandelen langs het strand. Of dwalen door de stad. Mijn zwoele kusjes op je huid. Word je voorlopig echt niet zat. Mijn IQ is best wel aardig en sociaal ben ik ook wel oké. Ik luister graag naar jouw verhalen

en neem iets lekker voor je mee. Er is slechts één detail, dat niemand weten mag. Ik zit in de gevangenis. Met therapie de hele dag.

WASSENAAAR
STRAFRECHTADVOCATUUR

FIGHT FOR FREEDOM

TEL: 073 - 302 00 05
WASSENAAARSTRAFRECHT.NL

BEREIKBAAR & GEPASSIONEERD

MR. M.J. SCHIMMEL 06 24 71 96 89 MR. T.S.H. BUSKOP 06 58 92 84 45

NIEUWE 'S-GRAVELANDSEWEG 5, 1405 HJ BUSSUM

(JEUGD)STRAFRECHT • SLACHTOFFERRECHT • BESTUURSRECHT

Vasco Chorus
Advocatuur

Genoeg gezeten?
Problemen met faseren?
Loop met mr. V.S.J. Chorus
uw vrijheid tegemoet!
Uw specialist in klacht-
en strafzaken.

Neem vrijblijvend contact
op:
06-19379730
www.vascochorus.com

Meer doen met broccoli

Laura Sofie van der Reijden

Wist je dat...

- * Broccoli familie is van bloemkool, spruitjes en boerenkool?
- * De naam 'broccoli' uit het Italiaans komt en 'kooltakjes' betekent?
- * In China soms ook de bladeren worden gegeten, die lijken op boerenkool?

Wat heb je nodig (per persoon):

- * 200 g broccoli (roosjes én stam in stukjes)
- * 1 grote aardappel (in blokjes)
- * 1 ei
- * Zout en peper naar smaak

Koken in een pan:

1. Doe de aardappelblokjes in een pan met water, kook 5 minuten.
2. Voeg de broccoli toe en kook nog 5 minuten mee.
3. Giet bijna al het water af, houd een klein beetje over.
4. Breek het ei boven de pan en roer door de groente tot het gaar is.
5. Breng op smaak met zout en peper.

Boerschappen en DJI

Dit recept is tot stand gekomen in samenwerking met Boerschappen. Deze organisatie werkt vanuit haar warenhuis in Breda aan een nieuwe voedselketen waar de boer, de natuur en de consument beter van worden. Boerschappen verzorgt ingrediëntenpakketten voor DJI's leverancier Vitam. Zo krijgen honderden gedetineerden dagelijks verse voeding.

VOLTBAL

SPEELDAG 9			
18/10	16:30	NEC	FC Twente
18/10	18:45	PSV	Go Ahead Eagles
18/10	18:45	Utrecht	FC Volendam
18/10	21:00	Ajax	AZ Alkmaar
18/10	21:00	NAC	Zwolle
19/10	12:15	Telstar	Heerenveen
19/10	14:30	Excelsior	Fortuna Sittard
19/10	14:30	FC Groningen	Sparta Rotterdam
19/10	16:45	Heracles	Feyenoord
SPEELDAG 10			
24/10	20:00	Heerenveen	NAC
25/10	16:30	Fortuna Sittard	FC Groningen
25/10	18:45	Sparta Rotterdam	Telstar
25/10	20:00	FC Volendam	Heracles
25/10	21:00	Zwolle	NEC

26/10	12:15	FC Twente	Ajax
26/10	14:30	Feyenoord	PSV
26/10	16:45	AZ Alkmaar	Utrecht
26/10	20:00	Go Ahead Eagles	Excelsior

SPEELDAG 11

01/11	16:30	PSV	Fortuna Sittard
01/11	18:45	Feyenoord	FC Volendam
01/11	18:45	NAC	Go Ahead Eagles
01/11	21:00	Ajax	Heerenveen
01/11	21:00	Telstar	Excelsior
02/11	12:15	Heracles	Zwolle
02/11	14:30	FC Groningen	FC Twente
02/11	14:30	Sparta Rotterdam	AZ Alkmaar
02/11	16:45	Utrecht	NEC

SPEELDAG 12

07/11	20:00	FC Twente	Telstar
08/11	16:30	Excelsior	Heracles
08/11	18:45	FC Volendam	NAC
08/11	20:00	Fortuna Sittard	Heerenveen
08/11	21:00	Zwolle	Sparta Rotterdam
09/11	12:15	Utrecht	Ajax
09/11	14:30	AZ Alkmaar	PSV
09/11	14:30	NEC	FC Groningen
09/11	16:45	Go Ahead Eagles	Feyenoord

SPEELDAG 13

22/11	17:00	Feyenoord	NEC
22/11	17:00	Ajax	Excelsior
22/11	17:00	FC Groningen	Zwolle
22/11	17:00	Heerenveen	AZ Alkmaar
22/11	17:00	NAC	PSV
22/11	17:00	Sparta Rotterdam	Fortuna Sittard
22/11	17:00	Telstar	Utrecht
22/11	17:00	Heracles	Go Ahead Eagles
22/11	17:00	FC Volendam	FC Twente

SPEEDAG 14			
29/11	17:00	PSV	FC Volendam
29/11	17:00	Ajax	FC Groningen
29/11	17:00	Excelsior	NAC
29/11	17:00	NEC	Sparta Rotterdam
29/11	17:00	FC Twente	AZ Alkmaar
29/11	17:00	Zwolle	Heerenveen
29/11	17:00	Go Ahead Eagles	Utrecht
29/11	17:00	Fortuna Sittard	Heracles
29/11	17:00	Telstar	Feyenoord

SPEELDAG 15

06/12	17:00	Feyenoord	Zwolle
06/12	17:00	Excelsior	FC Groningen
06/12	17:00	AZ Alkmaar	Go Ahead Eagles
06/12	17:00	Heerenveen	PSV
06/12	17:00	Utrecht	FC Twente
06/12	17:00	Sparta Rotterdam	NAC
06/12	17:00	Fortuna Sittard	Ajax
06/12	17:00	Heracles	Telstar
06/12	17:00	FC Volendam	NEC

SPEELDAG 16

13/12	17:00	PSV	Heracles
13/12	17:00	Ajax	Feyenoord
13/12	17:00	AZ Alkmaar	Excelsior
13/12	17:00	FC Groningen	FC Volendam
13/12	17:00	NAC	Utrecht
13/12	17:00	FC Twente	Go Ahead Eagles
13/12	17:00	Zwolle	Fortuna Sittard
13/12	17:00	Sparta Rotterdam	Heerenveen
13/12	17:00	Telstar	NEC

**Aandacht voor
Achterblijvers**
Door Gevangenzorg Nederland

**Je kunt iets
doen voor je
familie thuis**

Vraag hulp voor je partner
of ouders.

 0800 331 05 68 (gratis)

Gevangenzorg Nederland steunt
(ex-)gevangenen, tbs-patiënten en hun familie

08/11	21:00	Zwolle	Sparta Rotterdam
09/11	12:15	Utrecht	Ajax
09/11	14:30	AZ Alkmaar	PSV
09/11	14:30	NEC	FC Groningen
09/11	16:45	Go Ahead Eagles	Feyenoord

SPEELDAG 13

22/11	17:00	Feyenoord	NEC
22/11	17:00	Ajax	Excelsior
22/11	17:00	FC Groningen	Zwolle
22/11	17:00	Heerenveen	AZ Alkmaar
22/11	17:00	NAC	PSV
22/11	17:00	Sparta Rotterdam	Fortuna Sittard
22/11	17:00	Telstar	Utrecht
22/11	17:00	Heracles	Go Ahead Eagles
22/11	17:00	FC Volendam	FC Twente

**ADVOCATENKANTOOR
PETKOVIĆ**

Mw. mr. Šejla Petković
Advocaat

Door heel Nederland:

- Vreemdelingenbewaring
- Intrekking verblijfsvergunning
- Oplegging ongewenstverklaring, terugkeerbesluit en/of inreisverbod

Meer informatie:
advocatenkantoorpetkovic.nl

E sp@petkoviclaw.nl M +31 (0)6 - 219 51 925 T +31 (0)20 - 261 31 80

mr. J.E.
(Justin)
Kötter

mr. drs. J.L.
(Jordi)
L'Homme

mr. J.P.
(Peter)
Plasman

mr. drs. M.A.M.
(Maarten)
Pijnenburg

mr. M.C.
(Micha)
Jonge Vos

mr. S.
(Simcha)
Plas

mr. B.A.
(Brian)
Deutz Ebeling

mr. B.J.T.
(Brent)
van Opstal

mr. A.J.W.F.
(Annabella)
Segeren

mr. L.I.
(Lucca)
de Jager

mw. S.H.A.M.
(Shirley)
Ekkerman

mw. L.
(Linda)
Dekker

mw. C. (Cindy)
Danielson
-Roubos

mr. K.
(Kyra)
Tijmensen

mr. S.A.L.
(Sarah)
Crucq

mw.
(Lucia)
Hodanić

mr. E.C.Q.
(Emma)
De Weers

mw. C.E.J.
(Charlotte)
Kokenberg

Uw belangen,
onze prioriteit

mw. J.E.
(Judith)
Franx

dhr. R.N.H.M.
(Rens)
Van Duuren

mr. S.
(Shannon)
Zoulfi Khatiri

Kötter
L'Homme
Plasman
advocaten

020 - 673 15 48
info@klpadvocaten.nl
klpadvocaten.nl

Specialisten in strafrecht, gedreven door deskundigheid.

U kunt ons gratis bereiken op:
0800-9336464 (0800-WEENING)

Wij bezoeken u in elke PI.
Ook pro deo.

Wij hebben specialisten op het gebied van:

- Diefstal
- Drugs
- Fraude
- Geweld
- Mensenhandel
- Moord & doodslag
- Terrorisme
- Wapen & munitie
- Zeden
- Detentierecht
- Cassatie
- Jeugdstrafrecht
- Ontneming
- TBS & PIJ

WEENING
STRAFRECHTADVOCATEN

Maastricht | Utrecht | Roermond
Postbus 3084 | 6208 NB | Maastricht
strafrechtadvocaten.nl

L.M. Oldenburg
Strafrechtadvocaat

‘ik vecht voor jou’

Gespecialiseerd in

- geweldsdelicten/levensdelicten
- zedenzaken, drugs
- jeugdzaken
- TBS zaken

Tel: 06 247 35 843
info@oldenburgadvocaat.nl

ADVOCATENKANTOOR

SICCAMA

W advocatenkantoorsiccama.nl
T +31(0)20 237 19 30

Alle strafzaken
Door heel Nederland
Altijd bereikbaar
Ook pro deo

Mr. Fabian D.W. Siccama
Advocaat - Partner
M 06-14 37 28 97

Mw. mr. Jill Leyten
Advocaat
M 06- 19 52 96 66

Mr. Maarten Kuipers
Advocaat - Partner
M 06- 40 38 14 40